

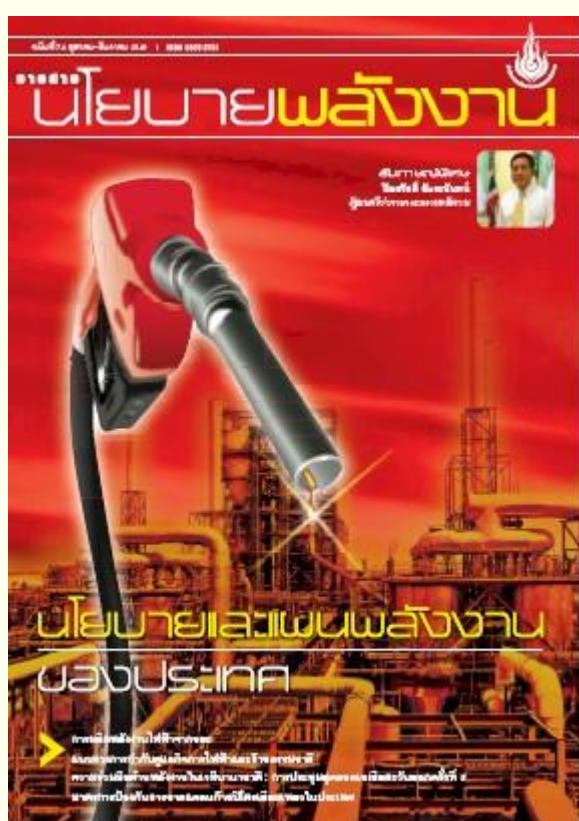
Energy Policy & Planning Office

EPPO Journal

วารสารนโยบายพลังงาน

ฉบับที่ 74

ตุลาคม-ธันวาคม 2549

หักท่าย

วารสารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ 74 นี้ คณะทำงานฯ ได้ปรับการแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ส่วน คือ Clipping Zone เป็นส่วนของการนำเสนอข่าว รายไตรมาส และภาพข่าว กิจกรรม, Energy Zone เป็น ส่วนของบทความทั้งของใน ประเทศและต่างประเทศ โดยฉบับนี้มีบทความที่ น่าสนใจหลายเรื่อง อาทิเช่น แผนปฏิบัติการด้านนโยบาย และแผนพัฒนาพลังงานของ ประเทศ มาตรการป้องกัน การขาดแคลนก๊าซ ปิโตรเลียมเหลวในประเทศ การส่งเสริมน้ำมันแก๊ส โซฮอล์ ใบอ้อยยอดอ้อย สูดยอดของชีวมวล เป็นต้น ส่วนใครที่ติดตามความ เคลื่อนไหวสถานการณ์ พลังงานไทย และ สถานการณ์ราคาน้ำมัน เชื่อเพลิง ก็ยังมีให้อ่าน เหมือนเดิมครับ และ บทสัมภาษณ์ฉบับนี้ ได้รับ เกียรติจากรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงพลังงาน
นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์
ให้สัมภาษณ์ถึงนโยบาย
พลังงานในปี 2550 นโยบาย
ราคาพลังงานในภาพรวม
และ Game Zone เป็นส่วน
ที่ให้ทั้งความบันเทิง
และสาระแก่ท่านผู้อ่าน
ประกอบด้วย ศัพท์พลังงาน
ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
การ์ตูนประหยัดพลังงาน ซึ่ง
สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
และเกมพลังงาน ซึ่งท่าน
สามารถร่วมสนุกได้ด้วยการ
ตอบคำถามให้ถูกต้อง ถ้า
ตอบถูก คณะทำงานฯ ก็จะ
ส่งของรางวัลไปให้ท่านถึง
บ้านเลยครับ

และสำหรับท่านที่ต้องการ
สมัครสมาชิกวารสาร
นโยบายพลังงานในรูปแบบ
ไฟล์ pdf สามารถอ่าน
รายละเอียดการรับสมัครได้
ท้ายเล่มนะครับ

สุดท้ายนี้ คณะทำงานฯ ขอ
ฝากให้ท่านผู้อ่านร่วมมือร่วม
ใจใช้พลังงานอย่างประหยัด
และมีประสิทธิภาพ เพื่อ
ช่วยกันเสริมสร้างความมั่นคง
ด้านพลังงานให้กับประเทศ
ของเราครับ

คณะทำงาน

- **CLIPPING ZONE**

- สรุปข่าวพลังงานรายไตรมาส
- ภาพเป็นข่าว

- **ENERGY ZONE**

- Scoop : พลังงานจากขยะ
- สัมภาษณ์พิเศษ : ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
- แผนปฏิบัติการด้านนโยบายและแผนพลังงานของประเทศ
- แนวทางการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ

- ความร่วมมือด้านพลังงานในเวทีนานาชาติ : การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ครั้งที่ 2
- ไทย - ลาว สานสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้อง ขยายการรับซื้อไฟฟ้าเป็น 5,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2558
- การยกเลิกมาตรการจำกัดเวลาจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง
- มาตรการป้องกันการขาดแคลนก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศ
- สถานการณ์พลังงานไทย ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549
- สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
- ใบอ้อยยอดอ้อย สด ยอดของชีวมวล
- การส่งเสริมน้ำมันแก๊สโซฮอล์

• GAME ZONE

- ศัพท์พลังงาน : Gas
- การ์ตูนประหยัดพลังงาน : การเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศ
- เกมพลังงาน

ไปวารสารฉบับที่ 73 กลับหน้าวารสารหลัก ไปวารสารฉบับที่ 75

ต้องการแสดงข้อคิดเห็น โปรดคลิกเพื่อส่ง E-mail ถึงบรรณาธิการ ได้ที่นี่

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

กระทรวงพลังงาน

มีนาคม 2550

วารสาร

นโยบายพลังงาน

สัมภาษณ์พิเศษ
ปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

นโยบายและแผนพลังงาน ของประเทศ

> การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ
แนวทางการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ
ความร่วมมือด้านพลังงานในเวทีนานาชาติ : การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกครั้งที่ 2
มาตรการป้องกันการขาดแคลนก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศ

“ เราเชื่อมั่นว่าการประหยัดพลังงานเกิดขึ้นได้
หากหัวใจทั้ง **60 ล้านไทย** จง คบหุ้มนัน
และช่วยกันประหยัดพลังงาน
ขอขอบคุณทุกหัวใจที่ช่วย**ไทย** ลดใช้พลังงาน ”

· Ñ · Ò Â

เจ้าของ

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน

ที่ปรึกษา

นายวิระพล จิระประดิษฐกุล

จัดทำโดย

คณะทำงานวารสารนโยบายพลังงาน
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน
เลขที่ 121/1-2 ถ.เพชรบุรี แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2612 1555
โทรสาร 0 2612 1357-8
www.eppo.go.th

ออกแบบและผลิต

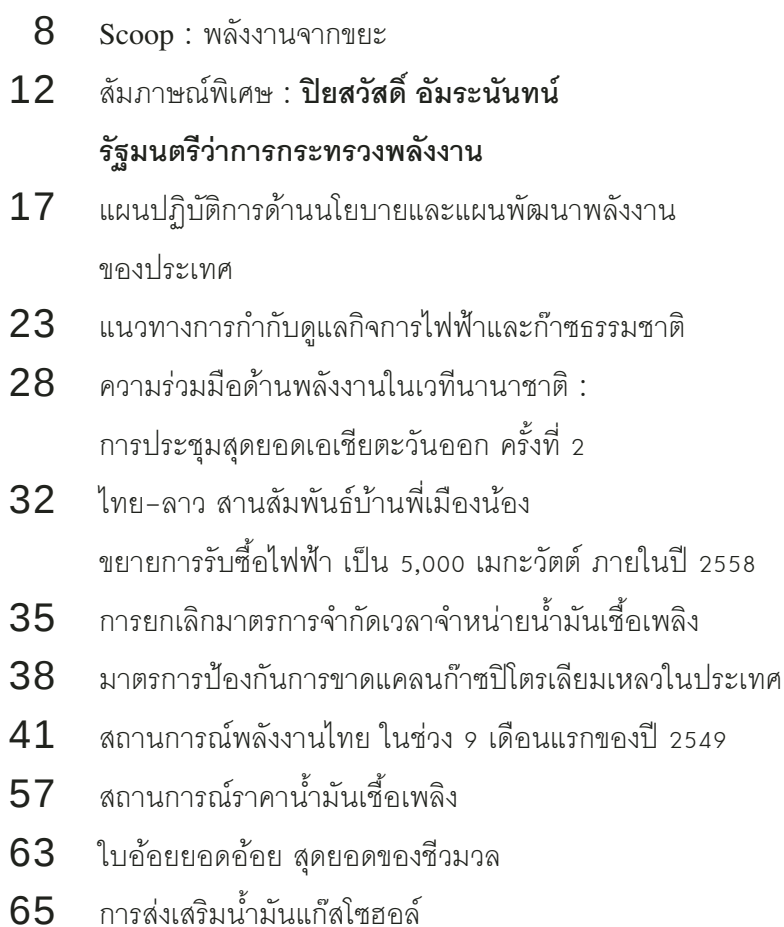
บริษัท ไดเรคชั่น แพลน จำกัด
โทร. 0 2642 5241-3, 0 2247 2339-40
โทรสาร 0 2247 2363
www.directionplan.net

การสารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ 74 นี้ คณะทำงานฯ ได้ปรับ
การแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ส่วน คือ Clipping Zone เป็นส่วนของ
การนำเสนอข่าวรายไตรมาส และภาพข่าวกิจกรรม, Energy Zone
เป็นส่วนของบทความพลังงานทั้งของในประเทศและต่างประเทศ
โดยฉบับนี้มีบทความที่น่าสนใจหลายเรื่อง อาทิเช่น แผนปฏิบัติการ
ด้านนโยบายและแผนพัฒนาพลังงานของประเทศ มาตรการป้องกัน
การขาดแคลนก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศ การส่งเสริมน้ำมัน
แก๊สโซฮอล์ ไบโอดีเซลและพลังงานทดแทนของชีวมวล เป็นต้น ส่วนใครที่
ติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์พลังงานไทยและสถานการณ์ราคา
น้ำมันเชื้อเพลิงก็ยังมีให้อ่านเหมือนเดิมครับ และบทสัมภาษณ์ฉบับนี้
ได้รับเกียรติจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน นายปิยสวัสดิ์
อัมระนันทน์ ให้สัมภาษณ์ถึงนโยบายพลังงานในปี 2550 นโยบาย
ราคาพลังงานในภาพรวม และ Game Zone เป็นส่วนที่ให้ทั้ง
ความบันเทิงและสาระแก่ท่านผู้อ่าน ประกอบด้วย ศัพท์พลังงานที่พบ
เห็นในชีวิตประจำวัน การ์ตูนประหยัดพลังงาน ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติ
ได้จริง และเกมพลังงาน ซึ่งท่านสามารถร่วมสนุกได้ด้วยการตอบ
คำถามให้ถูกต้อง ถ้าตอบถูก คณะทำงานฯ ก็จะส่งของรางวัลไปให้ท่าน
ถึงบ้านเลยครับ

และสำหรับท่านที่ต้องการสมัครสมาชิกวารสารนโยบาย
พลังงานในรูปแบบไฟล์ pdf สามารถอ่านรายละเอียดการรับสมัคร
ได้ท้ายเล่มนะครับ

สุดท้ายนี้ คณะทำงานฯ ขอฝากให้ท่านผู้อ่านร่วมมือร่วมใจ
ใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยกันเสริมสร้าง
ความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศของเราครับ

คณะทำงาน

69 ศัพท์พลังงาน : Gas

71 การหมุนประหยัดพลังงาน : การเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศ

72 เกมพลังงาน

สรุปข่าวประจำเดือน ตุลาคม 2549

○ กระทรวงพลังงาน เดินหน้าส่งเสริมไบโอดีเซล โดยกำหนด 2 สเปก 1. B100 ใช้กับเครื่องยนต์เกษตร เต็มสารสีม่วง แยกให้ชัดเจน สเปก 2. ผสมขายเชิงพาณิชย์ เริ่มใช้ตั้งแต่ 1 ต.ค. 49 ตามปม ปตท. และบางจาก ขณะที่ สนพ. ลดเก็บเงินไบโอดีเซลเข้ากองทุนฯ 75 สตางค์ ช่วยผู้จำหน่ายให้ขายต่ำกว่าดีเซลปกติลิตรละ 50 สตางค์

○ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า (เรคกูเรเตอร์) มีมติปรับลดค่าเอฟที เดือนตุลาคม 2549-มกราคม 2550 7 สตางค์ต่อหน่วย ทำให้ค่าเอฟทีงวดดังกล่าวอยู่ที่ 78.42 สตางค์ต่อหน่วย เมื่อรวมกับค่าไฟฟ้าฐานเฉลี่ย 2.26 บาทต่อหน่วย จะทำให้ค่าไฟฟ้ารวมที่จะเรียกเก็บจากผู้ใช้ไฟฟ้าอยู่ที่ 3.04 บาทต่อหน่วย

○ กระทรวงพลังงานรายงานสถานการณ์น้ำมัน 9 เดือน (มกราคม-กันยายน 2549) พบว่าปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลลดลงร้อยละ 7.8 ส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินลดลงร้อยละ 2.2 ทั้งนี้เป็นผลมาจากที่ภาครัฐรณรงค์ให้ประชาชนและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนภายหลังสถานการณ์น้ำมันมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

○ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า (เรคกูเรเตอร์) ยื่นหนังสือลาออก กับ ดร.ปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เมื่อวันที่ 18 ต.ค. ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ รมว. พน. สรรหาบุคคลอื่นที่เหมาะสม ซึ่งจะมีการเพิ่มขอบข่ายการทำงานให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

○ กระทรวงพลังงาน ได้มีการพิจารณาเลื่อนประกาศยกเลิกเบนซินออกเทน 95 ในวันที่ 1 มกราคม 2550 ออกไปก่อน โดยให้เหตุผลสำคัญเนื่องจากปัจจุบันการผลิตเอทานอลเพื่อใช้สำหรับผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ยังมีไม่เพียงพอ หากต้องยกเลิกเบนซิน 95 ในช่วงต้นปี จำเป็นจะต้องมีการผลิตเอทานอลให้ได้วันละ 7 แสนลิตร เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้ทดแทนน้ำมันเบนซินในปัจจุบันที่มีการใช้ประมาณวันละ 7 ล้านลิตร

○ สนพ.เปิดตัวแบบบ้านประหยัดพลังงาน 21 แบบ ในงานบ้านและสวนแฟร์ 2006 ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม-5 พฤศจิกายน 2549 ที่อาคารชาเลนเจอร์ 2 อิมแพคเมืองทองธานี ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ประชาชนที่กำลังจะปลูกบ้านได้นำแบบไปก่อสร้างจริง เพื่อช่วยประหยัดค่าไฟฟ้าในบ้านได้

สรุปข่าวประจำเดือน

พฤศจิกายน 2549

○ กระทรวงพลังงานนำแนวคิด “เศรษฐกิจแบบพอเพียง” มาเป็นรากฐานของการวางแผนนโยบายและแผนพลังงาน โดยแผนที่จะดำเนินการทันทีมี 7 เรื่อง ประกอบด้วย 1. การปรับโครงสร้างการบริหารจัดการพลังงานให้เหมาะสม 2. การจัดหาพลังงาน เพื่อสร้างความมั่นคง 3. ส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ 4. ส่งเสริมพลังงานทดแทนที่เหมาะสมกับประเทศ 5. กำหนดโครงสร้างราคาพลังงาน 6. กำหนดมาตรการพลังงานสะอาด และ 7. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการด้านพลังงาน

○ คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบยกเลิกมาตรการปิดสถานีบริการน้ำมัน 22.00-05.00 น. เริ่ม 1 ธันวาคม 2549

○ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) จัดทำรายงานประเมิน

ความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในอนาคต เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนบริหารจัดการพลังงาน ซึ่งคาดว่าจะในระยะ 5 ปี (2549-2554) จะมีความต้องการใช้อยู่ที่ระดับ 5.2 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน จากความต้องการ 3.1 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปัจจุบัน หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 11% ในขณะที่ระยะยาว ปี 2554-2563 ความต้องการใช้จะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ 4%

○ กระทรวงพลังงาน จัดกิจกรรม “60 ล้านใจ ร่วมถวายปณิธานลดใช้พลังงานเพื่อในหลวง” เนื่องในปี 2549 เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี จึงนับเป็นโอกาสที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้ประชาชนชาวไทยดำเนินรอยตามพระราชจริยวัตร ในการใช้พลังงานอย่างพอเพียง โดยประชาชนสามารถขอรับชมเทียมนชัย พร้อมโบกถวายคำปณิธานได้ที่ศาลากลางจังหวัด

ทั่วประเทศ ซึ่งเทียนที่จัดส่งมาจะนำมาจุดที่บริเวณท้องสนามหลวง ในวันที่ 5 ธ.ค. 49

○ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ร่วมกับ สถาบันพลังงานเพื่ออุตสาหกรรม สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ จัดทำโครงการกำหนดเกณฑ์ และทำฉลากรถยนต์ประหยัดพลังงาน เพื่อรณรงค์ให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้ารถตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดน้ำมัน และเพื่อให้ผู้บริโภคมีความเข้าใจในการเลือกซื้อรถยนต์อย่างมีประสิทธิภาพ

○ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน จัดทำเว็บเพจ NGV เพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล NGV แบบครบวงจร และเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนในการค้นหาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับ NGV โดยสามารถค้นข้อมูลได้จากเว็บไซต์ www.eppo.go.th

สรุปข่าวประจำเดือน ธันวาคม 2549

○ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน เร่งส่งเสริมให้ประชาชนติด NGV พร้อมจัดทำมาตรฐานการใช้ก๊าซธรรมชาติในรถยนต์ เพื่อออกกฎระเบียบต่างๆ ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

○ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เห็นชอบการกำหนดราคารับซื้อไฟฟ้า สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็ก (VSPP) ที่เสนอขายไม่เกิน 10 เมกะวัตต์ โดยจะให้สัดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้าชีวมวลอีก 30 สต.ต่อหน่วย, พลังน้ำขนาดเล็ก (50-200 กิโลวัตต์) 40 สต., พลังน้ำขนาดเล็กที่น้อยกว่า 50 กิโลวัตต์ 80 สต.ต่อหน่วย, ชยะ 2.50 บาท ต่อหน่วย และพลังงานแสงอาทิตย์ 8 บาทต่อหน่วย จากปัจจุบันรับซื้อไฟฟ้าอยู่ 2.50 บาทต่อหน่วย เป็นเวลา 7 ปี

○ กระทรวงพลังงาน เร่งศึกษาแผนการส่งเสริมการปลูกพืชน้ำมันทั้งไบโอดีเซลและสบู่ดำ ซึ่งคาดว่าจะได้ข้อ

สรุปถึงศักยภาพของการปลูกพืชดังกล่าวภายใน 1-2 ปีนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมไบโอดีเซลเป็นพลังงานทดแทนการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศต่อไป

○ กรมธุรกิจพลังงานออกประกาศคุ้มครองประชาชน และผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอัคคีภัยหรือระเบิดในบริเวณรอบๆ สถานประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ 3 ได้แก่ คลังน้ำมันเชื้อเพลิง สถานีบริการน้ำมัน และสถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง หากเกิดอัคคีภัยหรือระเบิด จะได้รับเงินชดเชยทันที คาดว่าจะประกาศใช้กลางปี 2550

○ กระทรวงพลังงาน จัดสัมมนา “วิจัยพลังงาน สร้างฐานเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อต้องการเผยแพร่งานวิจัยด้านพลังงาน และพัฒนางานวิจัยด้านพลังงานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

○ คณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เห็นชอบเก็บเงินจากผู้ใช้น้ำมันเพิ่มจาก 4 สตางค์ต่อลิตร เป็น 7 สตางค์ต่อลิตร

○ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) มีมติเห็นชอบให้มีการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) เพิ่มเป็น 4,000 เมกะวัตต์ จากเดิม 3,200 เมกะวัตต์ โดยปัจจุบันผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กขายไฟฟ้าเข้าระบบแล้ว 2,337 เมกะวัตต์ นอกจากนี้ ยังได้เห็นชอบทบทวนแผนอนุรักษ์พลังงานระยะที่ 3 ช่วงปี 2550-2554 โดยปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และศักยภาพของประเทศที่ทำได้จริง

○ กระทรวงพลังงาน วางกรอบนโยบายพลังงานปี 2550 4 นโยบาย ได้แก่ 1. การส่งเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน 2. การปรับปรุงโครงสร้างกิจการพลังงาน 3. นโยบายส่งเสริมพลังงานทดแทน และ 4. นโยบายประหยัดพลังงานและอนุรักษ์พลังงาน

1 สมว.พน. เปิดงาน VSPP

ดร.ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เป็นประธานพิธีเปิดงานสัมมนาเรื่อง “การขยายระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP)” ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท เพื่อส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขายไฟฟ้าเข้าระบบ โดยผู้สนใจสามารถขอรับอัตราส่วนเพิ่มราคาซื้อไฟฟ้า (Adder) ตามประเภทเชื้อเพลิงได้ตั้งแต่ปี 2550-2551 เป็นต้นไป ตามนโยบายและแผนพลังงานของประเทศที่ต้องการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด และยืดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1 2 3

2 บีบี NGV แห่งภาคอีสาน

ดร.ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เดินทางตรวจเยี่ยมสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) แห่งแรกของภาคอีสาน อ.บ้านแฮด จ.ขอนแก่น โดยยืนยันตั้งแต่ปี 2550 จะได้เห็นบีบี NGV 200 แห่งทั่วประเทศ

3 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เยือน สวท.

ดร.ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ให้เกียรติมาเยี่ยม สวท. และได้ให้โอวาทในการทำงานแก่ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ สวท. ท่ามกลางการต้อนรับจากผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนด้วยความยินดี

4 ชมแปลงสาธิตการปลูกปาล์ม

นายเมตตา บังเทิงสุข อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน อดีตผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน นำคณะสื่อมวลชนพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ สนพ. เข้าร่วมฟังเสวนา “ปลูกปาล์มน้ำมัน... ในภาคเหนือได้ผลแค่ไหน” และเยี่ยมชมการปลูกปาล์ม น้ำมันที่แปลงศรีบัวบาน จ.ลำพูน ซึ่งโครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน โดยมี รศ.ดร.พรชัย เหลืองอากาศพงศ์ ผู้อำนวยการโครงการศึกษาความเป็นไปได้ของการปลูกพืชน้ำมันและพัฒนารูปแบบการผลิตพลังงานจากพืชครบวงจรในพื้นที่ตัวอย่างภาคเหนือ ให้การต้อนรับ

5 พิธีส่งมอบหน้าที่ ผอ.สนพ.

พิธีส่งมอบหน้าที่ ผอ.สนพ. โดยท่าน ผอ.เมตตา บันเทิงสุข (คนขวา) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน ได้ส่งมอบหน้าที่ให้แก่ ผอ.วิระพล จิรประดิษฐกุล รอง ผอ. (คนซ้าย) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นดำรงตำแหน่ง ผอ.สนพ. ท่านต่อไปท่ามกลางสักขีพยานจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สนพ. คับคั่ง

6 มอบกระเช้าปีใหม่สื่อมวลชน

นายวิระพล จิรประดิษฐกุล ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) และ คุณณฤศร์ อมรโมชิต ผู้อำนวยการส่วนไฟฟ้า เดินทางไปห้องผู้สื่อข่าวกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อมอบกระเช้าของขวัญเนื่องในการจัดงานปีใหม่ของผู้สื่อข่าวสายพลังงานและอุตสาหกรรม

7 สนพ.เปิดสถาบันประหยัถพลังงาน 21 แบบ

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน นำโมเดลบ้านประหยัดพลังงานหรือ บ้านหรร 2 รูปแบบใหม่ล่าสุด 21 แบบ เปิดตัวที่บูธ นิทรรศการ “นี่สิ...บ้านหรร 2” ในงาน “บ้านและสวน แฟร์ 2006” ณ อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพค เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม-5 พฤศจิกายน 2549 เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนที่กำลังจะสร้างบ้านใหม่หรือกำลังคิดจะปรับปรุงบ้าน ได้นำแบบบ้านประหยัดพลังงานไปเป็นตัวอย่างในการก่อสร้าง โดยภายในงานได้เปิดให้คำปรึกษาเรื่องเทคนิคการสร้างบ้านประหยัดพลังงานจากสถาปนิกผู้ออกแบบบ้านประหยัดพลังงานที่หมุนเวียนสับเปลี่ยนมาให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้าชมงาน พร้อมรับคู่มือ “นี่สิ...บ้านหรร 2” และร่วมเล่นเกมเพื่อรับของที่ระลึก

4

5

6

7

พลังงานจากขยะ

1 ปริมาณขยะ

การขยายตัวของเศรษฐกิจส่งผลให้มีปริมาณขยะเป็นจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2548 มีปริมาณขยะชุมชนทั่วประเทศ ประมาณ 14.3 ล้านตันต่อปี (ประมาณ 39,221 ตันต่อวัน) แบ่งเป็นกรุงเทพฯ และปริมณฑล 34% ภาคกลาง 16% ภาคตะวันออก 7% ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20% ภาคเหนือ 12% และภาคใต้ 11%

ตารางที่ 1 ปริมาณขยะในปี 2547-2548

พื้นที่	ปริมาณมูลฝอย (ตัน/วัน)	
	ปี 2547	ปี 2548
1. กรุงเทพฯ	9,356	8,291
2. เขตเทศบาล (รวมพัทยา)	12,500	12,635
3. นอกเขตเทศบาล	18,100	18,295
รวมทั้งประเทศ	39,956	39,221

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ

โดยในเขตกรุงเทพฯ มีปริมาณขยะที่เก็บได้ ในปี 2548 ประมาณ 8,291 ตันต่อวัน คิดเป็น 21 % ของปริมาณขยะทั่วประเทศ คิดปริมาณเก็บขนได้มากกว่าร้อยละ 90 ซึ่งปัจจุบันนำไปกำจัดโดยจ้างให้เอกชนขนไปกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบ ที่ อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ประมาณ 6,000 ตันต่อวัน และ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา ประมาณ 2,300 ตันต่อวัน โดยมีปริมาณขยะลดลงกว่าปี 2547 เนื่องจากขยะถูกคัดแยกด้วยระบบรับซื้อของเก่า ซึ่งมีร้านรับซื้อของเก่ากว่า 2,000 แห่งทั่วประเทศ

สำหรับเขตเทศบาลทั่วประเทศ (รวมพัทยา) มีปริมาณขยะ 12,635 ตันต่อวัน คิดเป็น 32% ของปริมาณขยะทั่วประเทศ ปริมาณเก็บขนได้ร้อยละ 80-90 ซึ่งปัจจุบันนำไปกำจัดโดยฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล 104 แห่ง เต้าเผา 3 แห่ง (จ.ลำพูน จ.ภูเก็ต และเกาะสมุย

จ.สุราษฎร์ธานี) ระบบผสมผสาน 3 แห่ง (ต.ฝาง จ.เชียงใหม่ จ.ระยอง และ จ.ชลบุรี) คิดเป็นร้อยละ 43 ส่วนที่เหลือกำจัดด้วยวิธีที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล เช่น เทกอง บนพื้น/ฝังในหลุม หรือเผากลางแจ้ง

ส่วนนอกเขตเทศบาล มีปริมาณขยะ 18,295 ตันต่อวัน คิดเป็น 47 % ของปริมาณขยะทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ยังไม่มีสถานที่กำจัดที่ถูกหลักสุขาภิบาล

กระทรวงพลังงาน โดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตพลังงานจากขยะ พบว่า นอกจากพื้นที่กรุงเทพฯ แล้ว ยังมีเทศบาลอีก 25 แห่งที่มีปริมาณขยะมากกว่า 100 ตันต่อวัน และมีเทศบาลอีก 37 แห่งที่มีขยะ 50-100 ตันต่อวัน มีปริมาณมากเพียงพอเพื่อความเหมาะสมทางด้านเศรษฐศาสตร์และการลงทุน รวมปริมาณขยะที่มีศักยภาพ ประมาณ 15,000 ตันต่อวัน โดยขยะ 100 ตันผลิตไฟฟ้าได้ประมาณ 1 MW ดังนั้น ศักยภาพขยะที่มีอยู่จะสามารถผลิตไฟฟ้าได้ประมาณ 150 MW

ตารางที่ 2 เทศบาลที่มีขยะมากกว่า 100 ตัน/วัน ในปี 2546

ลำดับ	เทศบาล อำเภอ	ปริมาณขยะ (ตัน/วัน)
1	เมือง นนทบุรี	322
2	เมือง เชียงใหม่	265
3	ปากเกร็ด นนทบุรี	224
4	พญา บางละมุง ชลบุรี	210
5	เมือง นครราชสีมา	204
6	อ้อมน้อย กระทุ่มแบน สมุทรสาคร	166
7	เมือง ขอนแก่น	156
8	เมือง นครปฐม	150
9	รังสิต ธัญบุรี ปทุมธานี	149
10	เมือง อุตรดิตถ์	145
11	เมือง ภูเก็ต	143
12	เมือง นครศรีธรรมราช	142
13	เมือง สระบุรี	140
14	ตำบลบางปู เมือง สมุทรปราการ	138
15	หาดใหญ่ สงขลา	136
16	เมือง สุราษฎร์ธานี	126
17	เมือง นครสวรรค์	112
18	ตำบลบางเมือง เมือง สมุทรปราการ	112
19	ตำบลแหลมฉบัง ศรีราชา ชลบุรี	111
20	ตำบลเจ้าพระยาสุศักดิ์ ศรีราชา ชลบุรี	110
21	เมือง พิษณุโลก	107
22	เมือง สมุทรปราการ	106
23	ตำบลลำไโรงใต้ พระประแดง สมุทรปราการ	105
24	เมือง ลำปาง	104
25	ตำบลลัดหลวง พระประแดง สมุทรปราการ	101

ที่มา : พท.,โครงการศึกษาและสาธิตการผลิตพลังงานไฟฟ้า/ความร้อนจากขยะชุมชน, 2547

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ศึกษาพบว่าขยะ 100% จะถูกแยกไปรีไซเคิลเพื่อแปรรูปใช้ใหม่ประมาณ 22-24% นำไปหมักทำปุ๋ยประมาณ 36% และมีเหลือไปแปรรูปเป็นพลังงานทดแทนได้ประมาณ 36%

ซึ่งการแปรรูปขยะไปเป็นพลังงานนั้นมีเทคโนโลยีได้แก่

เทคโนโลยีการผลิตพลังงานจากขยะ

2.1 เทคโนโลยีเตาเผาขยะ (Incineration)

สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) ระบบการเผาไหม้มวล (Mass Burn System) เทคโนโลยีนี้ปกติจะเป็นการเผาไหม้ในเตาเผาแบบตะแกรงเคลื่อนที่ได้ (Moving Grate) ซึ่งใช้กันแพร่หลายสามารถรองรับการเผาทำลายขยะมูลฝอยที่มีองค์ประกอบและค่าความร้อนที่หลากหลาย ขยะจะเคลื่อนที่จากจุดเริ่มต้นถึงจุดสุดท้าย มีการผสมผสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ อากาศที่ใช้ในการเผาไหม้สามารถแทรกซึมไปทั่วพื้นผิวของขยะ ระบบที่ได้รับความนิยมรองลงมาคือ ระบบเตาเผาแบบหมุน (Rotary Kiln) ซึ่งจะเป็นการเผาไหม้มวลของขยะมูลฝอย โดยใช้ห้องเผาไหม้ทรงกระบอก สามารถหมุนได้รอบแกน ขยะจะเคลื่อนไปตามผนังของเตาเผาทรงกระบอก ตามการหมุนของเตาเผา

2) ระบบที่มีการจัดการขยะเบื้องต้น โดยการลดขนาดและการคัดแยก เช่น เตาเผาแบบฟลูอิดไดซ์เบด (Fluidized Bed) เป็นต้น สำหรับการผลิตพลังงานจะเป็นการถ่ายเทความร้อนจากก๊าซร้อนที่เกิดจากการเผาไหม้ขยะในเตาเผา ซึ่งจะถูกทำให้เย็นตัวลงในหม้อน้ำก่อนเข้าสู่อุปกรณ์ควบคุมมลพิษทางอากาศ ก่อนปล่อยออกสู่บรรยากาศ โดยชนิดของหม้อน้ำที่ติดตั้งจะขึ้นอยู่กับรูปแบบความต้องการพลังงาน เช่น น้ำร้อนไอน้ำเพื่อใช้ในกระบวนการอุตสาหกรรมหรือเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า

เตาเผาขยะเป็นเทคโนโลยีผลิตพลังงานจากขยะที่มีการใช้งานแพร่หลายที่สุดเมื่อเทียบกับเทคโนโลยีอื่น ๆ สำหรับประเทศไทย มีการนำเตาเผามาใช้ผลิตพลังงานจากขยะแล้ว ได้แก่ โรงเผาขยะของเทศบาลนครภูเก็ต

2.2 เทคโนโลยีการย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจน (Anaerobic Digestion)

เป็นกระบวนการหมักของเสียในสภาวะที่ไร้ออกซิเจน เพื่อให้จุลินทรีย์ย่อยสลายสารอินทรีย์ให้กลายเป็นก๊าซชีวภาพ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการผลิตพลังงานได้หลายรูปแบบ เช่น ผลิตไฟฟ้าโดยใช้เครื่องยนต์ก๊าซหรือใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับหม้อน้ำเพื่อผลิตน้ำร้อนหรือไอน้ำ นอกจากนี้ยังมีผลพลอยได้เป็นปุ๋ย

ระบบประกอบด้วยขั้นตอนการทำงาน 3 ขั้นตอน คือ

1) การคัดแยกและเตรียมสภาพขยะ (Front-end Treatment) คัดแยกขยะอินทรีย์ออกจากขยะรวม และการคัดแยกสิ่งปะปนออกจากขยะอินทรีย์ รวมทั้งการเตรียมสภาพขยะอินทรีย์ให้เหมาะสำหรับการหมักในระบบย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจน โดยการบดย่อยให้มีขนาดที่เหมาะสม

2) การย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจน (Anaerobic Digestion) เป็นขั้นตอนการผลิตก๊าซชีวภาพจากขยะอินทรีย์ โดยการทำงานของเชื้อจุลินทรีย์และทำให้ขยะคงสภาพปราศจากกลิ่นเหม็นและเชื้อโรค

3) การบำบัดขั้นหลัง (Back-end Treatment) ได้แก่ การทำให้การย่อยสลายของขยะอินทรีย์สมบูรณ์มากขึ้นโดยใช้ระบบหมักปุ๋ยแบบใช้อากาศ การฆ่าเชื้อโรค และการทำให้สารปรับสภาพดินมีสภาพที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกพืช

การใช้งานเทคโนโลยีการย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจนในการบำบัดและผลิตพลังงานจากขยะชุมชนในประเทศไทยมีการนำเทคโนโลยีนี้มาใช้งานแล้ว ได้แก่ โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์และพลังงาน จ.ระยอง โครงการศูนย์กำจัดมูลฝอยรวม จ.ชลบุรี และโครงการกำจัดขยะเกาะช้าง จ. ตรัง

2.3 เทคโนโลยีก๊าซชีวภาพจากหลุมฝังกลบขยะ (Landfill Gas to Energy)

การรวบรวมก๊าซชีวภาพจากหลุมฝังกลบขยะเพื่อลดการปล่อยก๊าซมีเทนจากหลุมฝังกลบขยะ และนำมาใช้ในการผลิตพลังงานทดแทน ประกอบด้วย

1) ระบบบำบัดขั้นต้น ได้แก่ การคัดแยกและการลดขนาด เพื่อปรับปรุงลักษณะสมบัติของขยะให้มีความเหมาะสมสำหรับการย่อยสลายของจุลินทรีย์มากขึ้น

2) การฝังกลบขยะในพื้นที่ฝังกลบ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ การฝังกลบแบบพื้นที่การฝังกลบแบบร่อง และการฝังกลบแบบบ่อหรือพื้นที่ลาดเอียง

3) ระบบปิดคลุมพื้นที่ฝังกลบ ประกอบด้วย การปิดคลุมชั้นฝังกลบรายวัน การปิดคลุมระหว่างชั้นฝังกลบขยะ และการปิดชั้นฝังกลบชั้นสุดท้าย

4) ระบบควบคุมทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำชะขยะ เพื่อควบคุมไม่ให้น้ำชะขยะหรือน้ำจากภายนอกไหลซึมเข้า-ออกพื้นที่ฝังกลบ และระบบติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน

5) ระบบรวบรวมก๊าซชีวภาพ (Landfill Gas Collection System) ส่วนใหญ่จะประกอบด้วย หลุมดูดก๊าซ (Extraction Well) ระบบท่อเมน (Header System) ระบบควบแน่นของเหลวในก๊าซ (Condensate System) และระบบเผาก๊าซส่วนเกิน (Flaring System)

สำหรับประเทศไทยได้มีการนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้งาน ได้แก่ โครงการผลิตไฟฟ้าโดยใช้ก๊าซชีวภาพจากหลุมฝังกลบขยะของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และโครงการผลิตไฟฟ้าหลุมฝังกลบขยะราชาเทวะ

2.4 เทคโนโลยีผลิตเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel ; RDF)

เป็นการนำขยะมาผ่านกระบวนการจัดการต่าง ๆ ได้แก่ การคัดแยกด้วยมือหรือเครื่องจักร การลดขนาด การผสม การทำให้แห้ง การอัดแท่ง การบรรจุ และการเก็บ เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพและเคมีให้กลายเป็นเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF) ที่มีค่าความร้อนสูง สามารถนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตพลังงาน และสะดวกต่อการจัดเก็บและขนส่ง

2.5 เทคโนโลยีผลิตก๊าซเชื้อเพลิง (Gasification)

เป็นกระบวนการทำให้ขยะชุมชนกลายเป็นก๊าซ โดยการทำปฏิกิริยาสันดาปแบบไม่สมบูรณ์ (Partial Combustion) กล่าวคือ สารอินทรีย์ในขยะจะทำปฏิกิริยากับอากาศหรือออกซิเจนในปริมาณจำกัด และทำให้เกิดก๊าซซึ่งมีองค์ประกอบหลัก คือคาร์บอนมอนอกไซด์ ไฮโดรเจน และมีเทน เรียกว่า Producer Gas ก๊าซเชื้อเพลิงที่ผลิตได้สามารถใช้งานได้หลายรูปแบบ เช่น การให้ความร้อนโดยตรง เป็นเชื้อเพลิงสำหรับผลิตไฟฟ้าโดยใช้กังหันก๊าซ เครื่องยนต์สันดาปภายในหรือหม้อน้ำ และใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะ ทั้งนี้การใช้งานฯ จะต้องคำนึงถึงคุณภาพของก๊าซเชื้อเพลิง โดยมีความจำเป็นต้องทำความสะอาดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ

2.6 เทคโนโลยีพลาสมาอาร์ค (Plasma Arc)

เป็นเทคโนโลยีที่ใช้ในการสร้าง Plasma Arc Field โดยการยิงกระแสไฟฟ้าผ่านก๊าซที่มีความดันต่ำ (Low Pressure Gas Stream) ซึ่ง Plasma Arc Field โดยการยิงกระแสไฟฟ้าผ่านก๊าซที่มีความดันต่ำ (Low Pressure Gas Stream) ซึ่ง Plasma Arc Field จะมีอุณหภูมิสูงถึง 5,000-15,000 องศาเซลเซียส ซึ่งการป้อนขยะมูลฝอยเข้าไปใน Plasma Arc Field โดยตรง หรือการใช้ Plasma Arc เป็นแหล่งพลังงานความร้อนสำหรับ

การเผาไหม้ (Combustion) เพื่อนำก๊าซที่เกิดขึ้นไปเป็นเชื้อเพลิงของหม้อไอน้ำและนำไอน้ำมาผลิตเป็นพลังงานกระแสไฟฟ้าต่อไป

3 การบริหารจัดการและสถานภาพการใช้งาน

ปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมีอยู่ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยในส่วนกลางเป็นหน่วยงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนหน่วยงานในภูมิภาค ได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลนคร เมือง และตำบล

การนำขยะมาผลิตพลังงานจำเป็นต้องอาศัยการจัดการที่เป็นระบบ โดยต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ เอกชน หน่วยงานท้องถิ่น รวมทั้งประชาชนทุกคน ขยะที่จะนำมาผลิตพลังงานควรมีการคัดแยกจากบ้านเรือน เพื่อนำขยะแต่ละประเภทมากำจัดให้เหมาะสมโดยวิธีที่แตกต่างกัน เช่น ขยะอินทรีย์ควรนำมาหมักแบบไม่ใช้ออกซิเจนเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพ ส่วนขยะที่เผาไหม้ได้ ควรจะกำจัดโดยการเผาหรือผลิตเป็นขยะเชื้อเพลิงเพื่อใช้ผลิตก๊าซเชื้อเพลิง ซึ่งการกำจัดขยะที่คัดแยกแล้วจะมีประสิทธิภาพในการกำจัดและผลิตพลังงานได้สูงขึ้น

การจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของหลายเทศบาลร่วมกันเป็นทางหนึ่งในการเพิ่มศักยภาพการผลิตพลังงานจากขยะ ทั้งนี้ต้องอาศัยหน่วยงานหลักที่จะเป็นแกนนำในการบริหารและดำเนินการ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

การผลิตพลังงานจากขยะชุมชนในปัจจุบันมีทั้งโครงการที่ดำเนินการโดยภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

3.1 โรงเผาขยะ เทศบาลนครภูเก็ต

ใช้ระบบเตาเผาแบบตะกรับเคลื่อนที่เผาทำลายขยะได้ 250 ตันต่อวัน และนำความร้อนที่ได้จากการเผาขยะมาทำไอน้ำเพื่อผลิตไฟฟ้าได้ประมาณ 2.5 MW เริ่มผลิตไฟฟ้าเมื่อเดือนมกราคม 2546 ผลิตไฟฟ้าได้ประมาณ 12 ล้านหน่วยต่อปี ใช้ในระบบประมาณ 60% ส่วนที่เหลือขายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประมาณ 40%

3.2 โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์และพลังงานของเทศบาลนครระยอง

ประกอบด้วย โรงคัดแยกและเตรียมสภาพขยะขนาด 70 ตันต่อวัน ระบบย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจนขนาด 60 ตันต่อวัน และเครื่องยนต์ก๊าซสำหรับผลิตไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพ ขนาด 625 kW นำขยะเข้าระบบ

10-15 ตันต่อวัน ผลิตกระแสไฟฟ้าขายให้การไฟฟ้าภูมิภาค จังหวัดระยอง เฉพาะในช่วง Peak Time ประมาณ 3-4 ชั่วโมง

3.3 ศูนย์กำจัดมูลฝอยรวม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

เป็นศูนย์กำจัดมูลฝอยรวมที่รับกำจัดขยะจากหลาย ๆ เทศบาลในจังหวัดชลบุรี คัดแยกขยะขนาด 300 ตันต่อวัน ผลิตไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพขนาด 950 kW

3.4 โรงกำจัดขยะเกาะช้าง จ.ตราด ขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.)

รองรับขยะได้ 30 ตันต่อวัน มีกำลังการผลิตไฟฟ้าประมาณ 70 kW

3.5 โรงผลิตไฟฟ้าโดยใช้ก๊าซชีวภาพจากหลุมฝังกลบขยะกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลิตไฟฟ้าขนาด 435 kW

3.6 โรงผลิตไฟฟ้าหลุมฝังกลบขยะราชาเทวะ

ผลิตไฟฟ้าโดยใช้ก๊าซชีวภาพจากหลุมฝังกลบขยะมีขนาด 1 MW ตั้งอยู่ที่สถานที่กำจัดขยะ ต.ราชาเทวะ อ.กิ่งแก้ว จ.สมุทรปราการ ดำเนินการโดย หจก.ไพโรจน์สมพงษ์พาณิชย์ ซึ่งเป็นผู้รับกำจัดขยะของกรุงเทพมหานคร เริ่มขายไฟฟ้าให้การไฟฟ้านครหลวงเดือนมีนาคม 2549

3.7 โรงจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่:

รองรับขยะได้ 630 ตันต่อวัน ประกอบด้วย การบำบัดขยะเบื้องต้นโดยใช้ไอน้ำความร้อนสูง (Autoclave) การคัดแยกวัสดุรีไซเคิลและกระบวนการผลิตเชื้อเพลิงขยะ ปัจจุบันอยู่ระหว่างติดตั้งระบบ

3.8 โครงการที่ดำเนินการโดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน 2 โครงการ ได้แก่

การพัฒนาและสาธิตถังหมักก๊าซชีวภาพจากขยะอินทรีย์สำเร็จรูปขนาดเล็ก โดยการสาธิตถังหมักขนาดเล็กมีการติดตั้งถังหมักขนาด 2 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 100 ถัง ในโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ ขยะที่ป้อนเข้าสู่ถังหมักเป็นขยะเศษอาหารวันละประมาณ 15-20 กิโลกรัม ประเมินการว่าจะสามารถผลิตก๊าซชีวภาพได้วันละ 1.2 ลูกบาศก์เมตร

และการพัฒนาระบบผลิตก๊าซชีวภาพจากขยะในระดับชุมชน เป็นการพัฒนาต้นแบบจำนวน 5 ระบบ ในเทศบาล อบต. หรือสถานที่อื่นๆ ที่มีขยะอินทรีย์ไม่ต่ำกว่า 4 ตันต่อวัน ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้สามารถนำมาใช้ประโยชน์เป็นเชื้อเพลิงเครื่องยนต์ เชื้อเพลิงในการหุงต้มหรือผลิตกระแสไฟฟ้า โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนเมษายน 2550

นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพลังงาน

นโยบายราคาพลังงาน

ตลาดพลังงานที่มีการแข่งขันนั้น ราคาพลังงานจะสะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริงของการประกอบกิจการที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นราคาน้ำมัน ราคาก๊าซธรรมชาติและค่าไฟฟ้า ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมพลังงานให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมในการขายพลังงานให้ประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมพลังงาน ตัวอย่างเช่น ธุรกิจน้ำมัน น้ำมันเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการแข่งขัน โดยภาครัฐต้องช่วยส่งเสริมการแข่งขันอย่างเสรีในธุรกิจน้ำมัน แต่หากกลไกตลาดยังไม่สามารถ

ดำเนินการได้ดีเท่าที่ควรก็เป็นหน้าที่ของภาครัฐที่จะเข้ามากำกับดูแลให้มีการแข่งขัน เพื่อไม่ให้มีการเอาเปรียบผู้บริโภค แต่ถ้าเป็นกิจการที่มีลักษณะผูกขาดโดยธรรมชาติ เช่น ไฟฟ้าหรือก๊าซธรรมชาติ ภาครัฐหรือองค์กรกำกับดูแลมีหน้าที่กำหนดกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับอัตราค่าบริการให้มีความเป็นธรรมทั้งต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ตัวอย่างเช่น กิจการไฟฟ้า ไม่ใช่ว่าต้นทุนเป็นเท่าไรก็จะปล่อยให้ค่าไฟฟ้าเป็นไปตามต้นทุน แต่ต้องดูให้ว่าต้นทุนนั้นเป็นต้นทุนจากการประกอบธุรกิจที่มีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยต้องพิจารณาถึงการสูญเสียในระบบส่งไฟฟ้าควบคู่กับการตรวจสอบว่าผู้ประกอบการได้ดำเนินการตามมาตรฐานการวัดด้วยประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้าหรือไม่ เป็นต้น ดังนั้น การกำหนดราคาพลังงานต้องมีการพิจารณาควบคู่ไปกับการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพเสมอ

แนวทางการส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) และผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP)

นอกจากนโยบายราคาพลังงานที่ต้องสะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริงในเชิงพาณิชย์แล้ว ยังมีต้นทุนเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย ซึ่งการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนนั้น มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมต่ำ ดังนั้น กระทรวงพลังงานจึงใช้นโยบายด้านราคาเพื่อจูงใจผู้ประกอบการ SPP และ VSPP ที่ใช้พลังงานหมุนเวียน ได้รับราคารับซื้อไฟฟ้าที่สูงกว่าราคารับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตจากเชื้อเพลิงเชิงพาณิชย์ ซึ่งจะลดการนำเข้าพลังงานเชิงพาณิชย์ กระตุ้นเศรษฐกิจภาคการเกษตร ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และช่วยเสริมความมั่นคงของระบบไฟฟ้าของประเทศ ยกตัวอย่างเช่น ขยะ กระทรวงพลังงานได้กำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) กับการผลิตไฟฟ้าจากขยะ 2.50 บาทต่อหน่วย สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้า VSPP เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ประกอบการตัดสินใจลงทุน และสิ่งที่ประเทศได้รับนอกจากไฟฟ้าจากขยะแล้ว ก็ยังเป็นการแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะทางอ้อม อย่างไรก็ตาม การผลิตไฟฟ้าจากขยะมีความยุ่งยากในการเจรจากับเจ้าของขยะก็คือ เทศบาล อบต. อบจ. ซึ่งกระทรวงพลังงานต้องมีหน้าที่ประสานงาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการ ในปัจจุบันเราก็มียุทธศาสตร์การผลิตไฟฟ้าจากขยะ ซึ่งขายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้าแล้ว เช่น ระบบเตาเผาขยะที่จังหวัดภูเก็ต ระบบหลุมฝังกลบขยะที่จังหวัดสมุทรปราการ ระบบถังหมักที่จังหวัดระยอง

นโยบายการกระจายแหล่งเชื้อเพลิง

กระทรวงพลังงานมีนโยบายการกระจายแหล่งเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้ามาโดยตลอด เพราะเราไม่ต้องการที่จะพึ่งก๊าซธรรมชาติหรือพลังงานอย่างใดอย่างหนึ่งมากเกินไป เพื่อความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ ซึ่งเรามีทางเลือกไม่มากนักสำหรับการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ถ่านหินคุณภาพดีที่มีปริมาณกักตุนต่ำก็เป็นทางเลือกหนึ่ง โดยกระทรวงพลังงานต้องเร่งการให้ความรู้และทำความเข้าใจกับประชาชน ซึ่งโดยปกติแล้วประชาชนก็ไม่ต้องการให้มีโรงไฟฟ้าถ่านหินใกล้บ้านตนเอง จึงส่งผลให้การเลือกสถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าถ่านหินค่อนข้างลำบาก ดังนั้น ผมคิดว่าในระยะ 5 ปีต่อจากนี้ ก๊าซธรรมชาติยังเป็นแหล่งพลังงานหลักที่จะนำเข้ามาใช้ในการผลิตไฟฟ้า ซึ่งกระทรวงพลังงานได้กระจายแหล่งรับซื้อก๊าซธรรมชาติ ปัจจุบันร้อยละ 25 ของก๊าซธรรมชาตินำเข้าจากประเทศพม่า และอาจต้องมีการเจรจาซื้อเพิ่มเติม เนื่องจากก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทยมีไม่เพียงพอ โดยกระทรวงพลังงานได้ดำเนินการควบคู่ไปกับการเพิ่มกำลังการผลิตก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทย แต่ในที่สุด คงหนีไม่พ้นการรับซื้อจากแหล่งอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ซึ่งได้เริ่มการเจรจากับประเทศอิหร่านแล้ว โดยคาดว่าจะเริ่มนำเข้าในปี 2554

นิวเคลียร์เป็นทางเลือกที่น่าสนใจ เนื่องจากต้นทุนการผลิตไฟฟ้าต่อหน่วยต่ำกว่าการใช้เชื้อเพลิงชนิดอื่น ประกอบกับโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ไม่ปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เป็นสาเหตุของสภาวะโลกร้อน และด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการจัดเก็บกากกัมมันตภาพรังสี ซึ่งเป็นสิ่งเหลือใช้จากกระบวนการผลิตไฟฟ้าจากนิวเคลียร์นั้น ทำให้หลายๆ ประเทศทั่วโลกยอมรับ ไม่เพียงแต่ประเทศที่พัฒนาแล้วเท่านั้นที่มีแผนก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ แต่ประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม ก็มีแผนพัฒนาโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ในระยะเวลา 6 ปี สำหรับประเทศไทยนั้น พลังงานนิวเคลียร์เป็นทางเลือกที่เปิดไว้อีก 13 ปีข้างหน้า เนื่องจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ต้องใช้ระยะเวลา 6 ปี และกระทรวงพลังงานจะเริ่มให้ความรู้ และทำความเข้าใจกับประชาชน และการเตรียมบุคลากรทางด้านนี้ ที่สำคัญที่สุดการกำหนดมาตรฐานโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ซึ่งหากเราเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันนี้ และอีก 7 ปีข้างหน้าเมื่อความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้น เราจะสามารถเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเลือกนิวเคลียร์หรือไม่ โดยกระทรวงพลังงานมีนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นว่า การขยายกำลังการผลิตในอนาคต จะใช้เชื้อเพลิงอะไร จะใช้วิธีการใดในการประหยัดพลังงาน การส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดความต้องการได้มากน้อยเพียงใด การซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศจะช่วยให้ได้แค่ไหน รวมถึงโรงไฟฟ้า VSPP และ SPP อาจจะช่วยให้อีกส่วนหนึ่ง ทั้งหมดนี้จะต้องเอาข้อมูลมาดูกันแล้วก็ให้ประชาชนช่วยกันพิจารณาแต่ละทางเลือก ข้อดี-ข้อเสีย ต้นทุนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของแต่ละทางเลือก ภายใต้อิทธิพลและข้อเท็จจริง ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา

การปรับแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ

ทั้งหมดที่ผมกล่าวมาก็คือการปรับแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่กำลังทำอยู่ และคาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงไตรมาสแรกของปี 2550 โดยจะมีการประชุมเพื่อรับฟังความเห็นจากประชาชน นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 1 ครั้ง พร้อมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างละเอียดพอสมควร

การเปิดประมูลผลิตไฟฟ้ารายใหม่

กระทรวงพลังงานคาดว่าจะเปิดประมูลโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่จากผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ (IPP) ปลายไตรมาสแรกหรือต้นไตรมาสที่สองของปี 2550 และขณะเดียวกัน กระทรวงพลังงานอยู่ระหว่างเตรียมการเปิดประมูลส่วนเพิ่มอัตรารับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) ที่ใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งคล้ายกับที่เคยดำเนินการมาครั้งหนึ่งแล้วในปี 2544 โดยคาดว่าจะประกาศได้ในช่วงปลายไตรมาสแรกของปี 2550 เช่นเดียวกัน

การออกกฎหมายใหม่และการแก้ไขกฎหมาย

กระทรวงพลังงานได้ดำเนินการยกร่างและแก้ไขกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันได้แก้ไขกฎหมายจำนวน 5 ฉบับ และยกร่างกฎหมายใหม่ 1 ฉบับ อาทิ พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานที่อยู่ระหว่างการยกร่าง และคาดว่าจะนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ได้ในเดือนกุมภาพันธ์ ศกนี้ สำหรับพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานนั้นจะขยายให้ครอบคลุมการอนุรักษ์พลังงานภาคขนส่ง และเรื่องการให้กระทรวงพลังงานสามารถกำหนดมาตรฐานบังคับการใช้พลังงานสำหรับอุปกรณ์เครื่องใช้ ส่วนกฎหมายฉบับใหม่ คือ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ... ซึ่งตาม พ.ร.บ. ใหม่จะ กำหนดให้จัดตั้งองค์กรกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ คล้ายกับพระราชบัญญัติประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีประเด็นที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบและต้องใช้เวลาในการพิจารณาค่อนข้างมาก โดยกระทรวงพลังงานอยู่ระหว่างการยกร่างและได้ดำเนินการไปแล้วพอสมควร ต่อจากนั้นจะเปิดให้มีการรับฟังความเห็นจากประชาชน นักวิชาการ และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งคาดว่าจะกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจะเริ่มในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 และนำเสนอ กพช. เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีภายในเดือนมีนาคม 2550 ต่อไป ซึ่งกระทรวงพลังงานจะพิจารณากฎหมายต่างๆ อย่างรอบคอบและรวดเร็ว เพื่อที่จะเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ในกลางปีนี้ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่สำคัญสำหรับการจัดการพลังงานของประเทศ

มาตรการอนุรักษ์พลังงานใหม่

มาตรการและแผนอนุรักษ์พลังงานที่จะประกาศตามมา เช่น การแก้ไขกฎกระทรวงต่างๆ การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของประสิทธิภาพเครื่องใช้ไฟฟ้า การกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานและอาคาร และมาตรฐานการใช้พลังงานในอาคารใหม่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ สำหรับเรื่องฉลากแสดงประสิทธิภาพการใช้พลังงานจะต้องเร่งดำเนินการให้ประชาชนเปลี่ยนมาใช้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง

นโยบายการส่งเสริมและการพัฒนาพลังงานหมุนเวียน

จะมีการพัฒนาโครงการพลังงานหมุนเวียนที่เรา ยังไม่ค่อยได้ดำเนินการ เช่น พลังงานขยะ พลังงานลม และชีวมวลอื่นๆ ที่มีศักยภาพ เช่น ชานอ้อย น้ำเสียจาก โรงงานน้ำมันปาล์ม น้ำเสียจากโรงงานแปรงไม้สำหรับล้าง ทั้งหมดนี้สามารถที่จะผลิตเป็นก๊าซชีวภาพ เพื่อใช้เป็น เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า และเพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ผลิต ไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) ที่ใช้พลังงานหมุนเวียน เป็นเชื้อเพลิงเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตไฟฟ้าให้กับ ระบบของการไฟฟ้าเพิ่มขึ้น กระทรวงพลังงานจึงกำหนด ส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) เพิ่มขึ้นจากราคา รับซื้อตามระเบียบ VSPP

ในส่วนของพลังงานหมุนเวียนที่เอามาทดแทน น้ำมันก็จะมีแก๊สโซฮอล์และไบโอดีเซล ซึ่งกระทรวง พลังงานยังคงมีนโยบายสนับสนุน แต่วิธีการอาจจะ เปลี่ยนไป กล่าวคือ อาศัยกลไกตลาดให้มีการแข่งขัน ระหว่างผู้ประกอบการและผู้ขายมากยิ่งขึ้น ซึ่งผมเชื่อว่าเป็นวิธีการดีที่สุดที่ใช้ในการส่งเสริมการผลิตพลังงาน หมุนเวียนจากภาคการเกษตร และภาครัฐจะให้การส่งเสริม โดยการลดหย่อนภาษี การใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้ ราคาขายปลีกต่ำลงและเป็นการจูงใจให้ประชาชนหันมา ใช้แก๊สโซฮอล์และไบโอดีเซลมากขึ้น ซึ่งกระทรวง พลังงานคาดว่าจะเห็นการใช้แก๊สโซฮอล์ออกแทน 95 ในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในปีนี้ และถ้ามีปริมาณ เอทานอลเพียงพอ กระทรวงพลังงานจะเร่งผลักดันการใช้ แก๊สโซฮอล์ออกแทน 91 โดยเป้าหมายในปี 2554 แทบจะไม่มีน้ำมันเบนซินปกติเหลืออยู่ เพียงแต่จะไม่ยกเลิกน้ำมันเบนซินปกติ เพื่อเปิดเป็นทางเลือกของ ประชาชนที่ยังไม่พร้อมจะใช้แก๊สโซฮอล์ และผู้ผลิต รถยนต์ก็ยังไม่สามารถยืนยันว่ารถทุกคันสามารถใช้ แก๊สโซฮอล์ได้

สำหรับการส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซลจะใช้วิธีการ คล้ายคลึงกับแก๊สโซฮอล์ โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับ โครงสร้างราคา พร้อมทั้งกำหนดให้ผู้ประกอบการ ปรับปรุงคุณภาพของไบโอดีเซลให้เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กรมธุรกิจพลังงานกำหนด เพื่อนำมาผสมเป็นไบโอดีเซล B5 โดยมีอัตราส่วนผสมไบโอดีเซล 5% และดีเซล 95% ซึ่งผมเชื่อว่าการใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นเครื่องมือดูแลด้านราคา และการควบคุมเรื่อง คุณภาพไบโอดีเซลให้เข้มงวด จะส่งเสริมให้มีการผลิต และการใช้ไบโอดีเซลเพิ่มขึ้นเป็น 4 ล้านลิตรต่อวัน ในปี 2554 กล่าวคือ ดีเซลหมุนเร็วทั้งหมดในประเทศไทย ที่ขายในปี 2554 จะเป็นไบโอดีเซล B5 ประกอบกับ การปรับโครงสร้างราคาเอทานอลให้มีความเป็นธรรม จะมีผลให้ราคาเอทานอลลดลงสู่ระดับประมาณ 19-20 บาทต่อลิตร ซึ่งเป็นราคาที่ผู้ผลิตเอทานอลยอมรับ และ ในระดับราคาดังกล่าวจะทำให้ผู้จำหน่ายมีแรงจูงใจใน การขายและเป็นราคาที่ผู้ใช้พอใจ ซึ่งส่งผลให้ปริมาณ การขายเพิ่มสูงขึ้น ภายใต้โครงสร้างราคาที่ชัดเจนและเป็นธรรม

การประหยัดพลังงานภาคขนส่ง

เป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียด เพิ่มเติม ทั้งเรื่องการติดฉลากรถยนต์เพื่อกำหนด มาตรฐานขั้นต่ำการใช้พลังงาน วิธีการขับที่ เช่น จำกัด ความเร็วและการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ ซึ่ง ทั้งหมดนี้กระทรวงพลังงานอยู่ระหว่างการดำเนินการใน รายละเอียด และคาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน 2 เดือน

แผนปฏิบัติการด้านนโยบาย และ แผนพัฒนากำลังงานของประเทศ

1 ความเป็นมา

พลังงานเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ การสร้างเสริมความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศ เพื่อให้มีพลังงานใช้อย่างพอเพียงทั่วถึง ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม ควบคู่ไปกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และในขณะเดียวกันรัฐบาลจะรณรงค์อย่างต่อเนื่องในการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน และพลังงานทางเลือกอื่นๆ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจพอเพียง รัฐบาลได้แถลงนโยบายด้านพลังงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ภายใต้กรอบนโยบายเศรษฐกิจ ภาคเศรษฐกิจระบบตลาดไว้ดังนี้

“2.3 ด้านพลังงาน จะส่งเสริมประสิทธิภาพ และประหยัดการใช้พลังงาน การพัฒนาและใช้ประโยชน์พลังงานทดแทน การสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ รวมถึงเขตพัฒนาร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน

การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การกำหนดโครงสร้างราคาพลังงานที่เหมาะสม และการปรับโครงสร้างบริหารกิจการพลังงานให้เหมาะสม โดยแยกงานนโยบายและการกำกับดูแลให้มีความชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงานระยะยาว และการศึกษาวิจัยพลังงานทางเลือก”

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบนโยบายและแผนพัฒนาพลังงานของประเทศ ตามที่กระทรวงพลังงานเสนอเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 เกี่ยวกับแนวทางกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ การขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว และอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ซึ่งเป็นการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วให้ส่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2549 (ครั้งที่ 107) วันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 ดังนี้

นโยบายและแผนพัฒนาพลังงาน ของประเทศ

ระยะสั้น เริ่มดำเนินการทันทีภายในรัฐบาลนี้

2.1 ปรับโครงสร้างการบริหารกิจการพลังงานให้เหมาะสม เพื่อให้การบริหารจัดการพลังงานของประเทศมีประสิทธิภาพสูงสุด

(1) ยกร่างและเร่งดำเนินการเพื่อให้มีพระราชบัญญัติประกอบกิจการพลังงาน เพื่อแยกงานนโยบายและการกำกับดูแลออกจากกันให้มีความชัดเจน โดยให้การกำกับดูแลกิจการพลังงานครอบคลุมถึงกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ และมีการจัดตั้งองค์กรอิสระกำกับดูแล

(2) เสนอการแก้ไขพระราชกฤษฎีกา กำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544 เพื่อโอนอำนาจรัฐให้มาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

(3) เร่งผลักดัน ปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านพลังงานอื่นๆ เช่น พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และ พ.ร.บ. เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการด้านพลังงาน

2.2 การจัดหาพลังงาน เพื่อให้พลังงานมีความเพียงพอและมั่นคง

(1) เร่งรัดและส่งเสริมการสำรวจและพัฒนาแหล่งเชื้อเพลิงพลังงาน

(1.1) ส่งเสริมการสำรวจพัฒนาแหล่งเชื้อเพลิงปิโตรเลียมทั้งในประเทศและเขตพื้นที่ทับซ้อนกับประเทศเพื่อนบ้าน

- เร่งจัดหาก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยเพิ่มเติมจากแหล่งยูโนแคล แหล่งอาทิตย์ แหล่งบงกช แหล่งไพลิน และแหล่งก๊าซในเขตพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย (JDA)

- พัฒนาโครงข่ายท่อก๊าซธรรมชาติกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สหภาพพม่าแหล่ง M7/M9 และ A1 และประเทศอินโดนีเซีย แหล่งนาทูน่า และ/หรือ LNG จากต่างประเทศ

- เร่งรัดการเจรจาตกลงเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรปิโตรเลียมในเขตไหล่ทวีปทับซ้อนไทย-กัมพูชา

(1.2) ส่งเสริมบทบาทของ ปตท.สผ. ในการสำรวจพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(2) ปรับปรุงแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ

(2.1) ปรับค่าพยากรณ์ไฟฟ้าให้เหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ เพื่อให้การลงทุนด้านกิจการไฟฟ้าเป็นไปอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการใช้

(2.2) ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้น โดยเร่งรัดการออกประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายใหญ่ (IPP)

(2.3) กระจายแหล่งและชนิดเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า รวมถึงการรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน เสถียรภาพของราคาโดยคำนึงถึงต้นทุนการผลิต ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และประโยชน์ต่อผู้บริโภค

2.3 ส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

(1) กำหนดเป้าหมายและเร่งดำเนินการอนุรักษ์พลังงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และปลูกฝังให้เกิดการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า เช่น การเลือกซื้ออุปกรณ์ที่ติดฉลากแสดงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน เป็นต้น

(2) จัดตั้งองค์กรหลักในการผลักดันและการบริหารจัดการด้านการใช้พลังงาน (National Demand Side Management Office) เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริมการประหยัดพลังงานเป็นไปอย่างคล่องตัวมีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง

(3) เร่งดำเนินการกำหนดมาตรฐานการประหยัดพลังงานของอุปกรณ์ เครื่องจักรและเครื่องยนต์ ที่ใช้พลังงาน รวมทั้งดำเนินการติดฉลากอุปกรณ์ที่ได้กำหนดมาตรฐานไว้แล้ว

(4) ส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชนให้มากขึ้น โดยจัดเตรียมพื้นที่จอดรถในลักษณะ Park & Ride และอำนวยความสะดวก โดยเตรียม Feeder ให้บริการเดินทางเข้าสู่เมือง

(5) สนับสนุนให้มีการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าด้วยระบบผลิตไฟฟ้าและความร้อนร่วมกัน (Cogeneration) ซึ่งเป็นระบบการผลิตไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพ โดยผ่านระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็ก (SPP) และระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) ในปริมาณที่เหมาะสม

(6) ริเริ่มมาตรการประหยัดพลังงานในภาคขนส่ง ได้แก่ การพัฒนาระบบแหล่งมวลชน ระบบ Logistics และการพัฒนารถยนต์ประหยัดพลังงาน เป็นต้น

2.4 ส่งเสริมพลังงานทดแทนที่เหมาะสมกับประเทศ เพื่อกระจายชนิดเชื้อเพลิงและลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงาน

(1) ส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติ (NGV) แก๊สโซฮอล์ (Gasohol) และไบโอดีเซล (Biodiesel) ทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง ตามความเหมาะสมกับศักยภาพด้านการพัฒนาพลังงานทดแทนของประเทศ

(2) สนับสนุนให้มีการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เช่น วัสดุเหลือใช้จากการเกษตร ของเสียจากอุตสาหกรรม ก๊าซชีวภาพ ชยะ ลม พลังงานแสงอาทิตย์ ในสัดส่วนและราคาที่เหมาะสม โดยเร่งออกประกาศขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตขนาดเล็กมาก (VSPP) และการกำหนดราคารับซื้อไฟฟ้าส่วนเพิ่มจากราคาตามระเบียบ

(3) จัดตั้งองค์การมหาชนเพื่อดำเนินการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในชุมชน ให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังและยั่งยืน เนื่องจากการดำเนินการจะเป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

พลังงาน

2.5 กำหนดโครงสร้างราคาพลังงาน เพื่อให้

การกำหนดราคาพลังงานโปร่งใส เป็นธรรม และสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

(1) กำกับดูแลให้การกำหนดราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นไปตามกลไกตลาดที่เสรี โปร่งใสและเป็นธรรม

(2) เร่งดำเนินการเพื่อลดภาระหนี้สินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและวางกรอบแนวทางการใช้งบประมาณของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคต

(3) ปรับโครงสร้างราคาและการชดเชยก๊าซหุงต้ม (LPG) เพื่อให้ราคาสะท้อนต้นทุน และลดการบิดเบือนของการใช้ก๊าซหุงต้มที่ไม่เหมาะสม

(4) ปรับวิธีการคำนวณค่า Ft ให้มีความเหมาะสม และเป็นธรรมยิ่งขึ้น โดยให้มีการส่งผ่านต้นทุนค่าเชื้อเพลิง และค่าซื้อไฟฟ้าภายใต้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

(5) กำกับดูแลอัตราค่าตอบแทนในการจัดหา ค่าผ่านท่อ และการจำหน่ายก๊าซธรรมชาติให้มีความชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรมต่อผู้บริโภค

(6) ติดตามและกำกับดูแลราคาพลังงานทดแทน (NGV, Gasohol, Biodiesel) ให้สะท้อนต้นทุน และเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค

(4) สนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาพลังงานทดแทนเชิงนโยบาย เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาพลังงานทดแทนของประเทศ

(5) เผยแพร่ให้ความรู้ เพื่อให้ประชาชนรู้จัก และมั่นใจการเลือกใช้เชื้อเพลิงอื่นเช่น NGV แก๊สโซฮอล์และไบโอดีเซล รวมทั้งประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นในการส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทางเลือกอื่น เช่น ถ่านหิน และอื่นๆ

2.6 กำหนดมาตรการด้านพลังงานสะอาด

เพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการพลังงานในรูปแบบต่างๆ

(1) กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันสำเร็จรูปให้สูงขึ้นอย่างเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ

(2) ให้ความสำคัญในการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนารุขกิจพลังงาน โดยให้ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้เข้าร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

(3) ปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้สัตยาบันไว้กับมิตรประเทศ

(4) ร่วมมือกับนานาประเทศในการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการพลังงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาพลังงานอย่างยั่งยืน

(5) เร่งผลักดันกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้มีการใช้พลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้น

2.7 ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

เพื่อความเข้าใจและร่วมมือกันพัฒนาพลังงานของประเทศ

(1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการด้านพลังงาน เพื่อให้การพัฒนาพลังงานเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพลังงานชุมชน เช่น การผลิตไฟฟ้าและไบโอดีเซลชุมชน อันเป็นการสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง

ระยะยาว เริ่มดำเนินการศึกษา วิจัย เพื่อวางรากฐานการบริหารจัดการพลังงานแบบยั่งยืนและสอดคล้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

2.8 จัดหาพลังงาน

- กำหนดมาตรการที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและจัดหาพลังงานของประเทศที่ทำให้เกิดความมั่นคง มีใช้อย่างพอเพียงและทั่วถึง และลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ

- สนับสนุนส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และศึกษาวิจัยพัฒนาพลังงานทางเลือกอื่นๆ

ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2.9 พัฒนาพลังงานแบบยั่งยืน

- ให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาพลังงาน ควบคู่ไปกับลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาธุรกิจพลังงาน
- ปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้สัตยาบันไว้กับมิตรประเทศ
- ให้ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้ใช้เข้ามามีส่วนร่วม ในการรับผิดชอบต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
- ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพลังงาน

2.10 ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- สนับสนุนหน่วยงานอื่นในการพัฒนาโครงการที่ส่งผลในการลดใช้พลังงาน โดยเฉพาะน้ำมัน ได้แก่ การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน ระบบ Logistics การพัฒนายานยนต์ประหยัดพลังงาน เป็นต้น

2.11 ส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงาน

- ส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเป็นธรรม โดยมีระบบกำกับดูแลการประกอบกิจการที่มีประสิทธิภาพและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภค

แนวทางการ กำกับดูแล กิจการไฟฟ้า และก๊าซ ธรรมชาติ

พลังงานเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้การบริหารจัดการพลังงานมีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิผลสูงสุด รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ โดยกำหนดให้มีนโยบายปรับโครงสร้างการบริหารกิจการพลังงาน เพื่อให้มีพลังงานใช้อย่างพอเพียง ทั้งถึง ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม โดยเฉพาะการกำหนดให้มีการยกเว้นพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. เพื่อแยกงานนโยบายและการกำกับดูแลกิจการพลังงานออกจากกันให้ชัดเจน และให้มีการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและกิจการก๊าซธรรมชาติในระยะยาว โดยในช่วงเปลี่ยนผ่านจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า และคณะกรรมการกำกับกิจการก๊าซธรรมชาติ กำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ

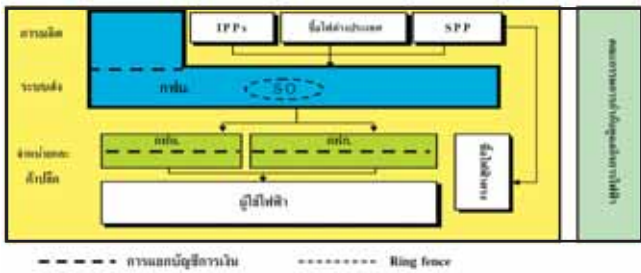
การดำเนินงานที่ผ่านมา

1 โครงสร้างกิจการไฟฟ้าและ การกำกับดูแล

1.1 โครงสร้างกิจการไฟฟ้า : เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เรื่อง การปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าในลักษณะ Enhanced Single-Buyer Model (ESB) ตลอดจนแนวทางการกำกับดูแลตามที่กระทรวงพลังงานเสนอ โดยให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า (Board of Commission) และให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในช่วงเปลี่ยนผ่าน โดยให้กระทรวงพลังงานดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่ให้มีความเหมาะสมต่อไป

โครงสร้างกิจการไฟฟ้างดกล่าว การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นผู้ดำเนินการผลิตและส่งไฟฟ้า และเป็นผู้ซื้อไฟฟ้าเพียงรายเดียว (Single Buyer) ส่งกระแสไฟฟ้าขายให้กับการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย และจะมีการแบ่งแยกระบบบัญชี(Account Unbundling) ระหว่างกิจการผลิตและกิจการระบบส่งไฟฟ้า เพื่อให้เกิดความชัดเจนและโปร่งใสในการดำเนินงานมากขึ้น ส่วนการดำเนินงานของการไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยังเป็นผู้ดำเนินการระบบจำหน่าย (Distribution) และการค้าปลีกไฟฟ้า (Retail) ภายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และจะมีการแบ่งแยกทางบัญชีระหว่างธุรกิจสายจำหน่ายและจัดหาไฟฟ้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และป้องกันการอุดหนุนรายได้ระหว่างกัน

โครงสร้างกิจการไฟฟ้า ESB

ทั้งนี้ จะมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า (Regulator) ทำหน้าที่ ดูแลการประกอบกิจการไฟฟ้าให้ระบบมีความมั่นคง สามารถรักษาระดับราคาและคุณภาพของการบริการให้มีความเหมาะสม เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนกำกับดูแลให้เกิดความโปร่งใสในการส่งจ่ายกระแสไฟฟ้าโดยตรวจสอบการทำงานของศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้า (System Operator: SO) ของ กฟผ. ที่ทำหน้าที่ส่งเดินเครื่องโรงไฟฟ้า

1.2 การกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า : ที่ผ่านมา กระทรวงพลังงาน โดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า ดังนี้

1.2.1 การกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในช่วงเปลี่ยนผ่าน คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2548 ได้มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า (กกฟ.) จำนวน 7 ท่าน โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. 2548 ในการจัดตั้ง เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในช่วงเปลี่ยนผ่าน โดย สนพ. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า ซึ่ง กกฟ. ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2548 โดยได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (อกก.) เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน จำนวน 6 คณะ ดังนี้ (1.1) อกก. กำกับดูแลอัตราค่าไฟฟ้าและค่าบริการ (1.2) อกก. พิจารณาระเบียบการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า (1.3) อกก. พยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า (1.4) อกก. คุ้มครองผู้บริโภค (1.5) อกก. กำกับดูแลการดำเนินงานของกิจการไฟฟ้าตามนโยบายของรัฐ และ (1.6) อกก. ดำเนินการพิจารณารับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของ กกฟ. ได้สิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่

1 พฤศจิกายน 2549 โดย กกฟ. ทั้ง 7 ท่าน ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานขอลาออกจากตำแหน่งในคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า

1.2.2 การกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในระยะยาว

กระทรวงพลังงานดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการไฟฟ้า พ.ศ. ในช่วงปี 2548 และนำเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2548 โดยร่างกฎหมายดังกล่าว เป็นการรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการไฟฟ้าที่อยู่ภายใต้กฎหมายอื่น ตลอดจนยกร่างข้อกำหนดใหม่ เพื่อให้การกำกับดูแลกิจการไฟฟ้ามีความสมบูรณ์ครบถ้วน มีอำนาจในการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าอย่างแท้จริงในระยะยาวต่อไป โดยจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับกิจการไฟฟ้าเพื่อทำหน้าที่กำกับกิจการไฟฟ้าภายใต้นโยบายของรัฐ และจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการไฟฟ้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าว ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างกฎหมายการประกอบกิจการไฟฟ้าคืนให้แก่กระทรวงพลังงานพิจารณาทบทวนอีกครั้ง เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้สิ้นสุดลงตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 3 ดังนั้น จึงยังไม่มีคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว

2 โครงสร้างกิจการ ก๊าซธรรมชาติและ การกำกับดูแล

2.1 คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2544 ได้มีมติเห็นชอบเรื่องแนวทางการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) โดยในรายละเอียดกำหนดโครงสร้างกิจการก๊าซธรรมชาติของประเทศไทยในระยะยาว และการกำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ ดังนี้

2.1.1 โครงสร้างกิจการก๊าซธรรมชาติของประเทศไทยในระยะยาว

(1) ให้ ปตท. ดำเนินการแยกกิจการท่อส่งก๊าซธรรมชาติออกจากกิจการจัดหาและจำหน่ายก๊าซธรรมชาติของ ปตท. ในลักษณะการแบ่งแยกบัญชี (Account Separation) ก่อนนำ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บมจ. ปตท.) เข้าระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหลังจากนำ บมจ. ปตท. เข้าระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใน 1 ปี ให้มีการแบ่งแยกตามกฎหมาย (Legal Separation) โดยมี บมจ. ปตท. ถือหุ้นทั้งหมดใน บริษัท ปตท. ท่อส่งก๊าซธรรมชาติ จำกัด และให้มีการทำสัญญาในการดำเนินการระหว่างกิจการทั้งสอง เพื่อให้มีการดำเนินการแยกจากกันอย่างเด็ดขาด

(2) ให้ ปตท. เป็นผู้ลงทุนในโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติตามแผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติฉบับที่ 2 ซึ่งรวมถึงระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติเส้นที่ 3 (เอราวัณ-ราชบุรี) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขยายโครงข่ายระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติของ ปตท.

(3) ให้ ปตท. เปิดให้บริการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อแก่บุคคลที่สาม (Third Party Access) สำหรับระบบท่อส่งก๊าซฯ ของ ปตท. ในส่วนที่มีขีดความสามารถเหลือที่จะให้บริการได้และท่อส่งก๊าซฯ เส้นใหม่

(4) เปิดให้มีการแข่งขันในแหล่งก๊าซฯ และตลาดก๊าซฯ ใหม่ (New Gas Supply/Demand) โดยกำหนดให้แหล่งก๊าซฯ และตลาดก๊าซฯ ใหม่ คือ แหล่งก๊าซฯ และตลาดก๊าซฯ ที่นอกเหนือจากสัญญา/ข้อผูกพันที่ทำไว้กับ ปตท. ในปัจจุบัน

สำหรับการเปิดประมูลแข่งขันและการกำหนดเงื่อนไขการให้สัมปทานเอกชนเข้าร่วมในการลงทุน และการดำเนินการให้บริการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติให้ รพพรราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายแล้ว

2.1.2 การกำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ: แบ่งการกำกับดูแลเป็น 2 ระยะ ดังนี้

(1) ระยะสั้น ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ กำกับดูแลอัตราค่าผ่านท่อ คุณภาพการให้บริการ การลงทุนระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมและจัดซื้ออุปสรรคในการแข่งขัน โดยให้ดำเนินการเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระขึ้นมาตามร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.

(2) ระยะยาว เมื่อมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. แล้วเสร็จ การดำเนินการในการออกใบอนุญาตต่างๆ จะเป็นหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแลอิสระ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการออกใบอนุญาตในกิจการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ท่อจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ การจัดหาและจัดจำหน่าย ก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งการกำกับดูแลอัตราค่าบริการผ่านท่อก๊าซธรรมชาติ การลงทุน คุณภาพการบริการ และความปลอดภัย

2.2 ปัจจุบัน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บมจ. ปตท.) ประกอบกิจการปิโตรเลียมโดยอาศัยพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544 เนื่องจากเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2544 ปตท. ได้ดำเนินการแปลงสภาพภายใต้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 โดยจัดตั้ง บมจ. ปตท. และได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544 และพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลา ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544 ซึ่งมีผลให้ บมจ. ปตท. ได้รับโอนอำนาจของรัฐในการประกอบธุรกิจปิโตรเลียม ได้แก่ อำนาจการประกาศเขต อำนาจ การรอนสิทธิเหนือพื้นดินของเอกชน และอำนาจในการเวนคืนที่ดินตามมาตรา 29-30 มาตรา 32-36 และมาตรา 38 ของพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ของพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3 แนวทางการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ

เพื่อให้การบริหารจัดการพลังงานของประเทศมีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิผลสูงสุด คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 มีมติเห็นชอบตามมติ กพข. ในการประชุมเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ ดังนี้

3.1 เห็นควรให้มีการยกเว้นพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. โดยให้มีการกำกับดูแลที่ครอบคลุมถึงกิจการไฟฟ้าและกิจการก๊าซธรรมชาติ เพื่อให้การกำกับดูแลกิจการพลังงานมีประสิทธิผลสูงสุดในระยะยาวต่อไป

3.2 เห็นควรให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. 2548 และให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในช่วงเปลี่ยนผ่าน จำนวน 4 คณะ ประกอบด้วย

- (1) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลอัตราค่าไฟฟ้าและค่าบริการ
- (2) คณะอนุกรรมการการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า
- (3) คณะอนุกรรมการพิจารณาระเบียบการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า และ
- (4) คณะอนุกรรมการประเมินและคัดเลือกข้อเสนอการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน

3.3 เห็นชอบในหลักการให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิและประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544 และมอบหมายให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการต่อไป โดยให้มีการเพิ่มเติมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ เพื่อรับโอนอำนาจของรัฐ ได้แก่ อำนาจการประกาศเขต อำนาจการรอนสิทธิเหนือพื้นดินของเอกชน และอำนาจในการเวนคืนที่ดิน ไปยังคณะกรรมการกำกับกิจการก๊าซธรรมชาติที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ การควบคุมให้การใช้อำนาจทางกฎหมายเป็นไปโดยถูกต้อง และการรักษาประโยชน์ของรัฐ

ความร่วมมือด้านพลังงาน ในเวทีนานาชาติ

ประเด็นสำคัญของความร่วมมือด้าน
พลังงานสำหรับการประชุมสุดยอด
เอเชียตะวันออก ครั้งที่ 2

จากการที่ประเทศฟิลิปปินส์จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ครั้งที่ 2 ซึ่งปัจจุบันได้เลื่อนการประชุมออกไปอย่างไม่มีกำหนดเนื่องจากเกิดปัญหาภายในประเทศนั้น เพื่อเผยแพร่ถึงประเด็นด้านพลังงานสำคัญ อันจะเป็นแนวทางหรือดังกล่าว จึงใคร่ขอแนะนำเสนอประเด็นด้านพลังงาน ซึ่งได้สรุปความจากรายงาน “A Background Paper on Energy Issues for the 2nd East Asia Summit” จัดทำโดย Robert Curtotti, Angelica Austin, Andrew Dickson and Lindsay Hogan แห่ง ABARE และ Peter Drysdale แห่ง Australian National University เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 โดยมีประเด็นหลักประกอบด้วย ความมั่นคงด้านพลังงาน พลังงานทดแทน การอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

ความมั่นคงด้านพลังงาน

1. ความมั่นคงด้านพลังงาน หมายถึง การมีแหล่งพลังงานเพื่อตอบสนองความต้องการใช้อย่างเพียงพอ มีราคาที่เหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ที่ทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ประเด็นความมั่นคงด้านพลังงานมีประเด็นสำคัญ 2 ประการ คือ

1. การมีพลังงานใช้อย่างเพียงพอในระยะยาวของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

2. การบริหารจัดการการขาดแคลนพลังงาน โดยการลดความเสี่ยงในการขาดแคลนพลังงาน และการลดผลกระทบเมื่อมีเหตุการณ์ความขาดแคลนพลังงานเกิดขึ้น

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

2. การเติบโตของการใช้พลังงานของภูมิภาคเอเชียตะวันออกในระยะยาวจะเพิ่มขึ้นอย่างรุนแรงในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา การใช้พลังงานในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเป็นไปอย่างรุนแรงมาก เนื่องจากการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน และการเติบโตของการบริโภคพลังงานที่เพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดของสาธารณรัฐประชาชนจีน จนส่งผลกระทบต่อปริมาณสำรองพลังงานของโลก ซึ่งจากข้อมูลสถิติและการพยากรณ์คาดว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกจะบริโภคพลังงานในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการบริโภคพลังงานของโลก โดยจะเพิ่มจากร้อยละ 32 ในปี พ.ศ. 2547 เป็นร้อยละ 38 ภายในปี พ.ศ. 2573

3. ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้พยายามผลักดันการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตพลังงานที่หลากหลายมากขึ้น โดยหันมาใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซ พลังงานนิวเคลียร์ และการใช้พลังงานจากน้ำ

4. ช่องว่างของการผลิตและการใช้พลังงานในภูมิภาคนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา อันเนื่องมาจากการนำเข้าน้ำมันสุทธิเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2547 ปริมาณการใช้พลังงานให้เพียงพออยู่ในอัตราร้อยละ 83 ในขณะที่ปริมาณน้ำมันที่เพียงพอมีเพียงร้อยละ 38

ประเด็นความร่วมมือที่สำคัญ

5. ความมั่นคงด้านพลังงานเป็นประเด็นการพิจารณาในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น APEC IEA APS G20 อย่างไรก็ตาม ศักยภาพที่จะทำให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกันยังสามารถดำเนินการได้ด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือด้านนโยบายภายใต้กรอบความร่วมมือของประเทศในเอเชียตะวันออก ดังนี้

- การที่ประเทศในเอเชียตะวันออกตั้งอยู่ในภูมิภาคที่เหมาะสม จะเป็นการสร้างโอกาสการขยายความเชื่อมโยงของตลาดพลังงานให้กว้างขวางขึ้น อันจะนำมาซึ่งความเป็นไปได้ในการขยายโครงการด้านพลังงานต่าง ๆ

- โดยที่อินเดียเป็นประเทศใหญ่ลำดับที่ 3 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ซึ่งมีส่วนร่วมในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ คอนซังจำกัด จะเป็นช่องทางในการขยายการเชื่อมโยงของตลาดพลังงาน

- ความร่วมมือในเอเชียตะวันออกควรหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนของต้นทุนความร่วมมือกับความร่วมมือในกรอบความร่วมมืออื่นโดยไม่จำเป็น

6. ตลาดน้ำมันโลกยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงของความมั่นคงด้านพลังงานในภูมิภาคเอเชียตะวันออก เพราะน้ำมันเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนด้านขนส่ง ซึ่งยังไม่สามารถหาแหล่งพลังงานอื่นมาทดแทนได้อย่างเพียงพอ ในขณะที่ประเทศในภูมิภาคนี้ยังคงต้องพึ่งพาน้ำมันในแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น และการผลิตน้ำมันของโลกจะยังคงมาจากภูมิภาคที่มีความเสี่ยงโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในตะวันออกกลาง

7. มาตรการเชิงนโยบายในระยะสั้นยังคงต้องมุ่งเน้นหามาตรการที่จะลดต้นทุนการจัดหาพลังงานในกรณีที่เกิดปัญหาการขาดแคลน เช่น การจัดเก็บพลังงานสำรอง การจัดทำอัตราส่วนการใช้พลังงานทั้งด้านราคาและที่ไม่ใช่ราคา รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือด้านนโยบายระหว่างกัน

8. สำหรับมาตรการนโยบายระยะยาวนั้นมุ่งเน้นถึงความต้องการพลังงานในระยะยาวของภูมิภาคและการกำหนดเป้าหมายการลดผลกระทบจากภาวะปัญหาการใช้พลังงาน ด้วยการทำให้ตลาดพลังงานมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองของภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การสร้างทางเลือกของตลาดพลังงาน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี การแสวงหา แหล่งพลังงานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การลดอุปสรรคทางการตลาด รวมถึงการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน การลดการสนับสนุนกิจการด้านพลังงานของรัฐ และเพิ่มการเชื่อมโยงตลาดพลังงานในภูมิภาคให้มากขึ้น

พลังงานทดแทน

9. เทคโนโลยีการผลิตพลังงานทดแทนนั้นสามารถอาศัยกระบวนการทางธรรมชาติ เช่น การเผาไหม้ชีวมวลแข็งต่าง ๆ เช่น ไม้ วัสดุเหลือใช้จากการเกษตร และของเสียจากสัตว์ การผลิตพลังงานจากน้ำ และพลังงานความร้อนใต้พิภพ (Geothermal) รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่เพื่อใช้ในการผลิตพลังงาน เช่น การผลิตก๊าซชีวภาพ พลังงานลม พลังงานจากแสงอาทิตย์ และพลังงานที่ได้จากเทคโนโลยีชีวมวลเหลว

10. การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้านพลังงานทดแทนมาใช้ในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะสามารถลดระดับของมลภาวะและปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดจากการเผาไหม้พลังงานชีวมวลแข็ง รวมถึงการจัดหาพลังงานให้แก่ชุมชนในพื้นที่ห่างไกล สร้างความหลากหลายของการใช้พลังงานแบบผสมผสาน และลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

11. มีการนำเทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทนมาใช้ในภูมิภาคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่การใช้พลังงานทดแทนในรูปของพลังงานปฏุมภูมิกลับมีสัดส่วนไม่มาก

12. การนำรูปแบบเทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทนมาใช้ มีความแตกต่างกัน ในแต่ละประเทศสมาชิกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เนื่องจาก

- ประเทศสมาชิกที่มีรายได้สูงจะยอมรับเทคโนโลยีใหม่ด้านพลังงานทดแทนได้มากกว่า ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีการกำจัดของเสียในเมือง เทคโนโลยีก๊าซชีวภาพ แสงอาทิตย์ และพลังงานลม
- ประเทศสมาชิกที่มีรายได้ต่ำ จะยอมรับการผลิตพลังงานที่อาศัยการเผาไหม้ของก๊าซชีวภาพ และพลังงานลม

ประเด็นที่สำคัญ

13. เทคโนโลยีใหม่ด้านพลังงานทดแทนมีราคาสูงกว่า เมื่อเทียบกับแหล่งพลังงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทั่วไป เช่น น้ำมัน ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ พลังงานแสงอาทิตย์

- กรณีที่เทคโนโลยีไม่ได้รับการพัฒนาจนสามารถลดราคาต้นทุนให้กับพลังงานทดแทนได้ ระยะยาวจะทำให้ไม่สามารถสร้างรายได้เปรียบด้านราคาแก่พลังงานทดแทนสำหรับเป็นทางเลือกเพิ่มเติมของแหล่งพลังงานทั่วไป ที่จะนำไปใช้ในการผลิตไฟฟ้าได้

14. นวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้น จะทำให้ต้นทุนของเทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทนถูกลง อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังนี้

- เทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทนจำเป็นต้องมีการแข่งขันในระยะยาว และเชื่อถือได้ในด้านพลังงานสะอาด เพื่อนำมาทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า

15. การผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้นในภูมิภาคนี้ แต่รูปแบบยังคงขึ้นอยู่กับวัตถุดิบพื้นฐานในการผลิตพลังงานของแต่ละประเทศ

- ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีด้านพลังงานชีวภาพมาใช้ ได้แก่ ราคาการผลิตที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับน้ำมัน การแข่งขันด้านจัดหาที่ดินการเกษตรสูงขึ้น รวมถึงต้นทุนสิ่งแวดลอมที่สูงขึ้นในกรณีที่มีการใช้พื้นที่ป่ามาปลูกพืชน้ำมันในการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ

- การวิจัยด้านการผลิตเอทานอลจากเส้นใยพืช (Lignocellulosics biomass) ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ราคาต้นทุนการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพลดลงต่อไปในอนาคต

16. ความร่วมมือจากรัฐบาลของประเทศสมาชิกมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมพลังงานทดแทนใหม่ ๆ ขึ้นได้ โดยการสนับสนุนการจัดตั้งและรักษาตลาดที่แข่งขันได้ ความร่วมมือกันในการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาด้านกฎระเบียบและองค์กรที่เกี่ยวข้อง การลดการกีดกันทางการค้า ซึ่งมีผลต่อการนำเข้าและส่งออกเทคโนโลยีด้านพลังงาน

การอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

17. การปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ตามระดับที่กำหนดหรือสูงกว่า อย่างไรก็ตาม อาจมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ผลกระทบจากครัวเรือน บริษัท ห้างร้าน องค์กรเอกชน และส่วนราชการ

18. การลงทุนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน จะส่งผลประโยชน์ในเชิงบวกต่อภาคเศรษฐกิจ และส่งเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน ในขณะที่เดียวกันก็สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับโลก) ขยายการผลิตของอุตสาหกรรมพลังงานในประเทศ และสร้างโอกาสทางการค้าและบริการ เช่น การยกเลิกและการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติให้สอดคล้องกัน

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

19. การใช้พลังงานปฐมภูมิและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในเชิงบวกจะมีความสัมพันธ์ที่ไปในทิศทางเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงนั้น จะมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศสมาชิก ในรายสาขา และระยะเวลา

20. ศักยภาพในการปรับปรุงการใช้พลังงานให้เกิดประสิทธิภาพยังมีอีกมาก ดังจะเห็นได้จากประเทศที่พัฒนาแล้วที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานได้ถึง 10 เท่าในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา และยังมีช่องทางความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาให้เติบโตต่อไปอีกมาก

21. ระดับและขนาดการพัฒนาของประเทศจีน และแนวโน้มการเติบโตในลักษณะเดียวกันของประเทศอินเดียเป็นสิ่งบ่งบอกถึงความสำคัญของการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

ประเด็นสำคัญ

22. ตลาดพลังงานที่ส่งเสริมให้มีการแข่งขันของเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ เช่น ถ่านหิน ไฟฟ้า ก๊าซ น้ำมัน เชื้อชีวภาพ ฯลฯ จะเป็นหลักประกันสำคัญที่ทำให้ต้นทุนพลังงานลดลงในขณะที่สร้างโอกาสให้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงขึ้น อัตราค่าพลังงานจะต้องสะท้อนต้นทุนการให้บริการพลังงานที่แท้จริง การทำให้ตลาดพลังงานดำเนินงานได้คล่องตัวจะส่งผลต่อระดับ

การลงทุนด้านการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม การลงทุนดังกล่าวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงมีน้อยเนื่องจาก

- ต้นทุนการดำเนินธุรกิจที่สูงขึ้น การขาดข้อมูลข่าวสาร ข้อจำกัดด้านการลงทุน สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจที่กระจัดกระจาย และวัตถุประสงค์ที่ขัดแย้งกันเอง
- บทบาทของรัฐบาลที่ประสงค์จะเข้ามาแก้ปัญหาด้านการลงทุนในเรื่องดังกล่าว

23. การปรับปรุงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงทิศทางการพัฒนาพลังงานประสบความสำเร็จ

24. การแลกเปลี่ยนและการใช้เทคโนโลยีใหม่ระหว่างประเทศสมาชิกจะส่งผลต่อขนาดการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากเทคโนโลยีเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อศักยภาพของผู้ผลิตและผู้ใช้ในการดำเนินมาตรการด้านการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

25. ประเทศที่พัฒนาแล้วจำเป็นต้องอำนวยความสะดวกต่อประเทศที่กำลังพัฒนาในด้านการใช้และการกระจายด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมลภาวะที่ก่อให้เกิดสภาวะเรือนกระจกมาสู่ประเทศกำลังพัฒนา

26. การจัดทำโครงการด้านมาตรฐานประสิทธิภาพและสารสนเทศด้านพลังงาน ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีการที่จะปรับปรุงและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ตลอดจนการขยายสู่ทางการค้า และการสร้างโอกาสทางในภาคการผลิตและการบริการได้

27. เวทีความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเอเชียตะวันออกเฉียง เป็นโอกาสดีที่จะดึงดูดความสนใจและร่วมสร้างแนวคิดใหม่ในด้านประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงานในภูมิภาค รวมถึงประเทศเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น เอเชียและอาเซียน ด้วย

ไทย-ลาว สานสัมพันธ์ บ้านพี่เมืองน้อง

ขยายการรับซื้อไฟฟ้า
จากเดิม 3,000 เมกะวัตต์ เป็น
5,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2558

“18 ธันวาคม 2549 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและบ่อแร่ของ สปป.ลาว ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจการขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว จาก 3,000 เมกะวัตต์ เป็น 5,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2558”

รัฐบาลไทยและรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2536 ที่จะส่งเสริมและให้ความร่วมมือในการพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว เพื่อจำหน่ายให้แก่ประเทศไทยในปริมาณ 1,500 เมกะวัตต์ ภายในปี 2543 ต่อมาได้มีการปรับปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าเพื่อจำหน่ายให้แก่ประเทศไทยเพิ่มเติมเป็น 3,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2549 โดยรัฐบาลทั้งสองประเทศได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2539

การรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว ภายใต้ MOU ดังกล่าว ปัจจุบันมี 2 โครงการที่จ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์เข้าระบบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) แล้ว ได้แก่ โครงการเทิน-หินบูน ขนาดกำลังผลิต 187 เมกะวัตต์ และโครงการห้วยเหาะ ขนาดกำลังผลิต 126 เมกะวัตต์ และอีก 2 โครงการที่ได้ลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว ได้แก่ โครงการน้ำเทิน 2 ขนาดกำลังผลิต 920 เมกะวัตต์ และโครงการน้ำจิม 2 ขนาดกำลังผลิต 615 เมกะวัตต์ ซึ่งมีกำหนดจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ในเดือนธันวาคม 2552 และมีนาคม 2554 ตามลำดับ สำหรับโครงการน้ำเทิน 1 ขนาดกำลังผลิต 523 เมกะวัตต์ และโครงการน้ำจิม 3 ขนาดกำลังผลิต 440 เมกะวัตต์ ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจการรับซื้อไฟฟ้าระหว่าง กฟผ.และผู้พัฒนาโครงการดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2549

โครงการกลั่นนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า/จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบ กฟผ.

โครงการ	ปริมาณรับซื้อ (MW)	กำหนดการจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบ
1. น้ำเทิน-หินบูน	187	31 มี.ค. 2541
2. ห้วยเหาะ	126	3 ก.ย. 2542
3. น้ำเทิน 2	920	ธ.ค. 2552
4. น้ำจิม 2	615	มี.ค. 2554
5. น้ำเทิน 1*	523	ปี 2556
6. น้ำจิม 3*	440	ปี 2556

* โครงการที่ตกลงราคาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว และลงนาม Tariff MOU แล้ว

การขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว

เนื่องจากปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว จำนวน 3,000 เมกะวัตต์ ตาม MOU ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2539 จะสิ้นสุดภายในปี 2549 ประกอบกับประเทศไทยมีความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงขึ้นในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2550-2554 ปีละประมาณ 1,400 เมกะวัตต์ และปี 2555-2559 จะเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 1,700 เมกะวัตต์ จึงควรมีการปรับปรุง MOU การรับซื้อ

ไฟฟ้าจาก สปป.ลาว ให้สอดคล้องกับความต้องการไฟฟ้าของไทยที่จะเพิ่มสูงขึ้น

ปัจจุบัน สปป.ลาว ได้เสนอโครงการที่มีศักยภาพใน สปป.ลาว จำนวน 7 โครงการ รวมโครงการที่มีศักยภาพและที่จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบแล้วจะทำให้ปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าอาจเพิ่มสูงขึ้นเป็น 5,781 เมกะวัตต์ ดังนี้

โครงการที่มีศักยภาพที่รัฐบาล สปป.ลาว เสนอให้ฝ่ายไทยพิจารณา

หน่วย : เมกะวัตต์

ชื่อโรงไฟฟ้า	COD	กำลังการผลิต
1.โครงการที่ลงนาม PPA แล้ว (เทิน-หินบูน, ห้วยเหาะ, น้ำเทิน 2, น้ำจิม 2)		1,848
2.โครงการที่มีศักยภาพ		3,933
• น้ำจิม 3	2556	440
• น้ำเทิน 1	2556	523
• น้ำเจียบ	2556	260
• หงสาสิกไนต์	2555	1,400
• เทินหินบูนส่วนขยาย	2554	320
• เซเปียน-เซนน้อย	2556	390
• โครงการในดอนใต้ สปป.ลาว	-	600
3.รวมโครงการที่ลงนาม PPA แล้ว และโครงการที่มีศักยภาพ		5,781

คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 มีมติเห็นชอบการขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 ตามที่กระทรวงพลังงานเสนอ ดังนี้

1 เห็นชอบในหลักการให้มีการขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว จาก 3,000 เมกะวัตต์ เป็น 5,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2558

2 เห็นชอบในหลักการร่าง MOU และมอบหมายให้กระทรวงพลังงานร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ ปรับปรุงแก้ไขร่าง MOU และหากไม่มีประเด็นการแก้ไขที่เป็นสาระสำคัญ ให้กระทรวงพลังงานดำเนินการให้มีการลงนามใน MOU ดังกล่าวต่อไป โดยไม่ต้องนำกลับมาขอความเห็นชอบจาก กพข. อีก และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเป็นผู้ลงนามใน MOU

วันที่ 18 ธันวาคม 2549 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของไทย (นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและบ่อแร่ของ สปป.ลาว (ท่านบ่อสายคำ วงศ์ดารา) ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจการขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว จาก 3,000 เมกะวัตต์ เป็น 5,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2558 ที่ทำเนียบรัฐบาล

ประโยชน์ที่ได้รับ

การรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว นอกจากจะทำให้ สปป.ลาว มีรายได้มากขึ้น สามารถนำเงินไปใช้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้นแล้ว ยังช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับ สปป.ลาว อีกด้วย

การยกเลิกมาตรการจำกัดเวลา จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

ในช่วงปี 2547-2548 ได้เกิดวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นมาก ทำให้ราคาน้ำมันในประเทศปรับเพิ่มตามไปด้วย ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและภาวะการครองชีพของประชาชน รัฐบาลได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการออกมาตรการตรึงราคาน้ำมัน เพื่อลดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและบรรเทาผลกระทบต่อประชาชน การตรึงราคาแม้ว่าจะมีผลดีที่ทำให้ราคาน้ำมันในประเทศไม่เพิ่มสูงตามราคาในต่างประเทศ แต่ก็มีผลเสียคือทำให้ประชาชนไม่ประหยัดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง

ดังนั้น เพื่อเร่งรัดให้เกิดการประหยัดพลังงาน ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2548 จึงเห็นควรให้ออกมาตรการบังคับ เพื่อให้เกิดผลทางจิตวิทยากับประชาชนในการประหยัดพลังงาน ดังนี้

1 ห้ามจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดระหว่างเวลา 22.00-05.00 น. โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2548 เป็นต้นไป

2 กำหนดเวลาใช้ไฟฟ้าในการโฆษณาป้ายสินค้าหรือบริการหรือประดับสถานที่ทำธุรกิจ หรือป้ายชื่อร้านป้ายชื่อโรงภาพยนตร์ ที่มีขนาดตั้งแต่ 32 ตารางเมตรขึ้นไป สูงกว่าพื้นไม่น้อยกว่า 4 เมตร ใช้ไฟฟ้าส่องสว่างอย่างต่ำ 1,000 วัตต์ ให้ใช้ไฟฟ้าได้ระหว่างเวลา 19.00-22.00 น. โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป

3 กำหนดกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าใหม่เป็นการเฉพาะสำหรับกิจการประเภทสถานบันเทิงเรีงมย์ เช่น ไนท์คลับ คาเฟ่ คาราโอเกะ ดิสโก้เธค ผับ บริการอาบน้ำ อบ นวด เป็นต้น เพื่อใช้มาตรการราคาไฟฟ้าให้เกิดการใช้อย่างประหยัด

4 ห้ามหน่วยงานของรัฐเบิกจ่ายค่าน้ำมันเบนซิน
ถ้าใช้น้ำมันแก๊สโซลีนได้ เว้นแต่ไม่สามารถหาสถานี
บริการน้ำมันแก๊สโซลีนได้ หรือเป็นรถยนต์รุ่นเก่าที่ผลิต
ก่อนปี 2538 ซึ่งไม่สามารถใช้น้ำมันแก๊สโซลีนได้

เพื่อให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
12 กรกฎาคม 2548 นายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งนายก
รัฐมนตรีที่ 2/2548 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2548 เรื่อง
กำหนดมาตรการบังคับเพื่อแก้ไขปัญหาด้านพลังงาน
ของประเทศ โดยห้ามมิให้สถานีบริการและร้านค้าน้ำมัน
เชื้อเพลิง จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดระหว่างเวลา
22.00–05.00 น. ทั้งนี้ให้ยกเว้น

1) สถานีบริการ NGV และสถานีบริการ LPG
และสถานีบริการอากาศยาน สามารถเปิดจำหน่ายได้
ตลอด 24 ชั่วโมง

2) สถานีบริการน้ำมันที่ตั้งอยู่บริเวณถนนเส้นทาง
หลักของการขนส่งสินค้าและคนโดยสารในเวลากลางคืน
ที่ตั้งอยู่บริเวณถนนพหลโยธิน ถนนมิตรภาพ ถนน
สุขุมวิท ถนนเพชรเกษม และทางหลวงหมายเลข 32
41 42 226 และ 340 ในถนนช่วงที่อยู่นอกเขต
กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเทศบาล

3) สถานีบริการน้ำมันที่ตั้งอยู่บริเวณเส้นทางหลัก
อื่นๆ นอกเหนือจากที่กำหนดตามข้อ 2) มอบหมาย
ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการผ่อนผันให้เปิด
จำหน่ายเฉพาะน้ำมันดีเซลได้ตลอด 24 ชั่วโมง ในกรณี
ที่เห็นว่าเป็นสถานีบริการซึ่งเป็นจุดจอดรถหรือจุดแวะพัก
เชื่อมกับเส้นทางหลัก

ในการปฏิบัติตามมาตรการบังคับดังกล่าว ได้มี
การผ่อนผันการห้ามจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเป็น
ครั้งคราวในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น ในช่วงเทศกาลปีใหม่
และในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริม
ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

การยกเลิกมาตรการจำกัดเวลา จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

หลังจากรัฐบาลได้ยกเลิกการตรึงราคาน้ำมัน
ทำให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงสะท้อนถึงต้นทุนที่
แท้จริง ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีการประหยัดการใช้
พลังงาน ดังจะเห็นได้จากปริมาณการใช้น้ำมันเบนซิน
และดีเซลในปี 2549 ได้ลดลงจากปี 2548 ร้อยละ 1.3
และ 7.2 ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลจากราคาจำหน่าย
เป็นสำคัญ ในขณะที่มาตรการการห้ามจำหน่ายน้ำมัน
เชื้อเพลิงระหว่างเวลา 22.00–05.00 น. ก่อให้เกิด
ปัญหาความไม่สะดวกและความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้น้ำมัน
โดยเฉพาะผู้ประกอบการอาชีพในเวลากลางคืน และผู้ที่มีเหตุ
จำเป็นเร่งด่วนอย่างฉุกเฉิน รวมถึงประชาชนผู้ที่มี
ความจำเป็นต้องเดินทางกลับภูมิลำเนา โดยเฉพาะ
ในช่วงเทศกาลวันหยุด ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถหาน้ำมัน
เชื้อเพลิงเติมยานพาหนะได้

มาตรการป้องกัน การขาดแคลน ก๊าซปิโตรเลียมเหลว ในประเทศ

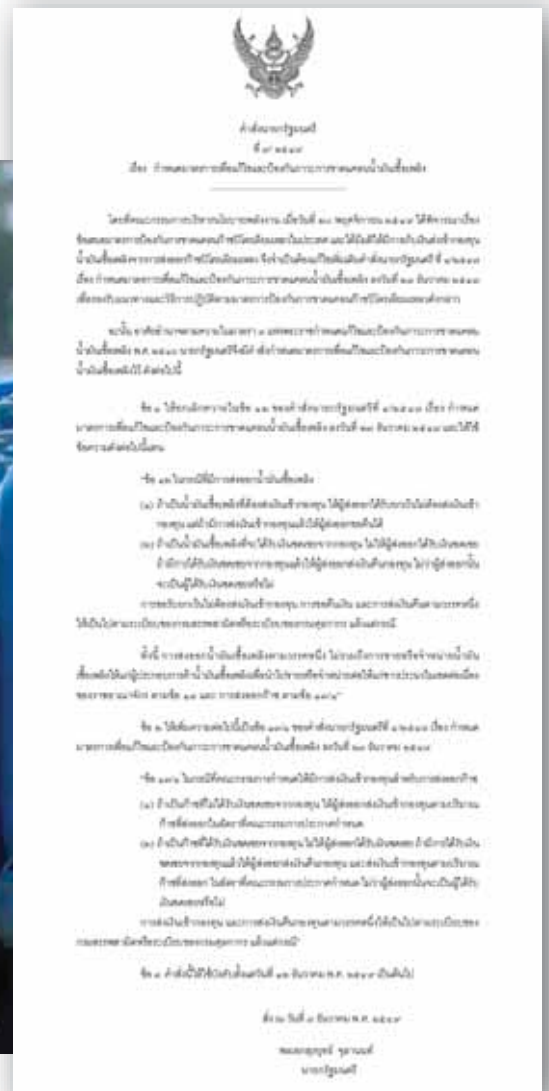
1 ความเป็นมา

ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2549 ได้เกิดวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นจากราคาเฉลี่ย 26.98 \$/บาร์เรล ในปี 2546 เป็น 61.70 \$/บาร์เรล ในปี 2549 ทำให้อาณานิคมในประเทศปรับตัวสูงขึ้นตาม โดยปัจจุบันราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95 อยู่ที่ระดับ 26.09 บาท/ลิตร แต่สำหรับราคา ก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศ รัฐได้ตรึงราคาไว้ โดยตรึงราคาขายปลีกไว้ที่ระดับ 16.81 บาท/กิโลกรัม หรือเทียบเท่า 9.08 บาท/ลิตร ซึ่งส่งผลให้ความแตกต่างระหว่างราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินกับก๊าซปิโตรเลียมเหลวอยู่ที่ระดับ 17.01 บาท/ลิตร นอกจากนั้น รัฐยังได้ตรึงราคาจำหน่ายในประเทศของผู้ผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวไว้ในระดับ 315 \$/ตัน ในขณะที่การส่งออกสามารถจำหน่ายได้ในราคาตลาดโลกซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ 486 \$/ตัน ซึ่งมีความแตกต่างกันถึง 171 \$/ตัน หรือประมาณ 6.05 บาท/กิโลกรัม

2 ปัญหา

2.1 จากความแตกต่างด้านราคาระหว่างน้ำมันเบนซินกับก๊าซปิโตรเลียมเหลวดังกล่าว ทำให้ประชาชนเปลี่ยนมาใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวในรถยนต์แทนน้ำมันเบนซินมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวโดยรวมในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 9 เปรียบเทียบกับภาวะปกติที่มีการขยายตัวโดยรวมอยู่ที่ร้อยละ 3-4 ในขณะที่ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1 เนื่องจากก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยซึ่งเป็นวัตถุดิบมีจำกัดจึงไม่สามารถขยายการผลิตได้ ทำให้ปริมาณความต้องการใช้ในประเทศอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปริมาณการผลิต ซึ่งหากความต้องการใช้ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อาจจะทำให้การจัดหาตรึงตัวได้

2.2 ในขณะที่ก๊าซปิโตรเลียมเหลวส่งออกสามารถจำหน่ายได้ในราคาตลาดโลก ซึ่งสูงกว่าราคาที่ผู้ผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวจำหน่ายในประเทศค่อนข้างมาก โดยสูงกว่าถึง 171 \$/ตัน หรือประมาณ 6.05 บาท/กิโลกรัม

นั้น ได้จูงใจให้ผู้ผลิตและผู้ค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว ต้องการส่งออกมากกว่าจำหน่ายในประเทศ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาในเชิงปริมาณที่อาจไม่เพียงพอับความต้องการใช้ในประเทศ

3 ปัญหาภายใน

3.1 ตามพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516 ในมาตรา 3 กำหนดไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ อันได้แก่ การผลิต การจำหน่าย การขนส่ง การมีไว้ในครอบครอง การสำรอง และการส่งออกนอกราชอาณาจักรและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด”

3.2 ได้มีการออกคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 4/2547 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2547 โดยกำหนดให้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการกำหนดราคา ค่าการตลาด ค่าขนส่ง และอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ หรืออัตราเงินชดเชยของน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซปิโตรเลียมเหลว

4 บทวิเคราะห์ผลกระทบการบริการนโยบายพลังงาน

มาตรการป้องกันการขาดแคลนก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศ ด้วยการให้เก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ จากการส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลว เพื่อนำมาชดเชยให้แก่ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่จำหน่ายในประเทศ โดยปรับราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว ณ โรงกลั่น/โรงแยกก๊าซฯ ที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศให้สูงขึ้น ซึ่งรายจ่ายของกองทุนน้ำมันฯ ที่เพิ่มขึ้นในส่วนนี้จะเท่ากับรายรับของกองทุนน้ำมันฯ ที่ได้จากการเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ จากการส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลว จึงไม่มีผลกระทบต่อกองทุนน้ำมันฯ และการดำเนินการนี้จะเพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการจำหน่ายในประเทศเพิ่มขึ้น

และลดการส่งออก โดยที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่จำหน่ายให้แก่ประชาชน

คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานในการประชุม ครั้งที่ 6/2546 (ครั้งที่ 17) เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่อง ข้อเสนอมาตรการป้องกันการขาดแคลนก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศ ได้มีมติดังนี้

1. เห็นชอบให้มีการเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากการส่งออกก๊าซ LPG ซึ่งจะให้ผู้ส่งออกมีรายได้จากส่วนต่างด้านราคาน้อยลง และนำรายได้ในส่วนนี้ไปจ่ายชดเชยให้แก่ผู้ที่จำหน่ายก๊าซ LPG ในประเทศแทน เพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการจำหน่ายในประเทศและลดการส่งออก โดยการปรับราคาเพดานของราคา ณ โรงกลั่นจาก 315 USD/ตัน ให้สูงขึ้นในระดับที่รายจ่ายของกองทุนน้ำมันฯ ที่เพิ่มขึ้นในส่วนนี้ เท่ากับรายรับของกองทุนน้ำมันฯ ที่ได้จากการเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ จากการส่งออกก๊าซ LPG

2. มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) จัดทำการออกประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน เพื่อแก้ไขปัญหาความเสียหายการขาดแคลนก๊าซ LPG ในระยะสั้นโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

2.1 หลักเกณฑ์การคำนวณราคาก๊าซ LPG ที่ทำในราชอาณาจักรและนำเข้า

(1) ให้ใช้ราคา FOB ของราคาประกาศเปโตรมินที่ราสทาทูรา ซาอุดีอาระเบีย เป็นสัดส่วนระหว่างโพรเพนกับบิวเทน เป็น 60 ต่อ 40 ลบด้วย 16 USD/ตัน

(2) ให้รับประกันราคา ณ โรงกลั่น และราคานำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว ดังนี้

-รับประกันราคาต่ำสุดที่ระดับ 185 USD/ตัน

-รับประกันราคาสูงสุดในระดับที่ได้จากการคำนวณตามสูตรต่อไปนี้

$$\frac{315 + \left[0.5 \frac{x}{c} \right] Px}{1 + 0.5 \frac{x}{c}}$$

โดยที่

Px หมายถึง ราคาส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลว ซึ่งกำหนดให้เท่ากับราคา FOB ของราคาประกาศเปโตรมินที่ราสตานูรา ซาอุดีอาระเบีย เป็นสัดส่วนระหว่างโพรเพนกับบิวเทนเป็น 60 ต่อ 40

x หมายถึง ปริมาณการส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลวของประเทศ ตามแผนที่ผู้ค้าแจ้งต่อกรมธุรกิจพลังงาน

c หมายถึง ปริมาณการใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวของประเทศ ซึ่งคำนวณจากแผนการผลิตและส่งออกที่ผู้ค้าแจ้งต่อกรมธุรกิจพลังงาน

(3) ให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนถาวรเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์ขายให้ลูกค้าธนาคารทั่วไป มีประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทย โดยใช้ค่าเฉลี่ยย้อนหลังวันทำการของธนาคารแห่งประเทศไทยในสัปดาห์ที่ผ่านมา

2.2 หลักเกณฑ์การคำนวณอัตราเงินส่งเข้ากองทุนฯ ของก๊าซปิโตรเลียมเหลวส่งออก อัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ ของก๊าซ LPG ส่งออกให้เท่ากับครึ่งหนึ่งของส่วนต่างระหว่างราคา ก๊าซ LPG ส่งออก และราคา ก๊าซ LPG ที่ทำใน ราชอาณาจักรตามที่กำหนดในข้อ 2.1

2.3 ประกาศเปลี่ยนแปลงราคา ให้เปลี่ยนแปลงราคาทุกสัปดาห์ โดยให้มีการประกาศใช้ทุกวันจันทร์ และวันที่ 1 ของทุกเดือน

2.4 ข้อมูลที่ใช้ประกอบในการคำนวณ คือ อัตราแลกเปลี่ยนถาวรเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์ขายให้ลูกค้าธนาคารทั่วไป

3. เห็นชอบให้แก้ไขคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 4/2547 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อรองรับแนวทางและวิธีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการขาดแคลน ก๊าซ LPG โดยเฉพาะประเด็นการเรียกเก็บเงินส่งเข้ากองทุนฯ จากการส่งออกก๊าซ LPG

4. เห็นชอบให้บังคับใช้มาตรการในข้อ 1. และ 2. หลังจากการแก้ไขคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 4/2547 ตามข้อ 3. เรียบร้อยแล้ว

5. เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ (สนพ.) รับไปพิจารณาความเหมาะสมในช่วงเวลาของข้อมูลปริมาณการผลิต ปริมาณการส่งออก และปริมาณการใช้ ก๊าซปิโตรเลียมเหลวของประเทศ ตามแผนที่ผู้ค้าแจ้งต่อกรมธุรกิจพลังงานเพื่อนำไปคำนวณตามหลักเกณฑ์ในข้อ 2.1

6. เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ (สนพ.) รับไปดำเนินการออกประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน และติดตามผลการเปลี่ยนแปลงปริมาณการส่งออกและการจำหน่ายก๊าซ LPG ในประเทศ และหากพบว่าจำเป็นต้องมีการปรับสัดส่วนการเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ จากร้อยละ 50 ของส่วนต่างระหว่างราคาส่งออกและจำหน่ายในประเทศให้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม โดยมอบหมายให้ประธานกรรมการบริหารนโยบายพลังงานเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแทนคณะกรรมการฯ

คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 9/2549

เนื่องจากตามข้อ 12. ของคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 4/2547 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง กำหนดให้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวส่งออกได้รับยกเว้นการส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น เพื่อรองรับแนวทางและวิธีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการขาดแคลนก๊าซปิโตรเลียมเหลว โดยให้สามารถเรียกเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากก๊าซปิโตรเลียมเหลวส่งออกได้ กบง. จึงได้นำเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาออกคำสั่งนายกรัฐมนตรีแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 4/2547 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง นายกรัฐมนตรีจึงได้ลงนามในคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 9/2547 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยคำสั่งให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม 2549 เป็นต้นไป

สถานการณ์พลังงานไทย
ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549

1 דברים שיש להם חשיבות

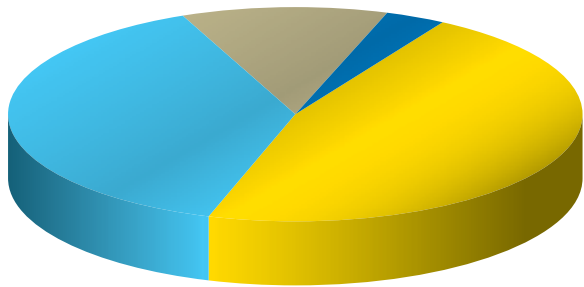
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้รายงานอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในไตรมาส 3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมใน 9 เดือนแรกของปี 2549 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 การส่งออกสินค้าและบริการเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญ และชัดเจนการชะลอตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลเล็กน้อยประมาณ 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยคาดว่าปี 2549 จะมีการขยายตัวร้อยละ 5.0 และปี 2550 จะขยายตัวร้อยละ 4.0-5.0 เนื่องจากสถานการณ์การเมืองที่คลี่คลายและชัดเจนมากขึ้น การเบิกจ่ายของภาครัฐมีความรวดเร็ว ตลอดจนสถานการณ์ราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงต่อเนื่องตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นมา มีผลให้อัตราเงินเฟ้อปรับตัวลดลง โดยคาดว่าในปี 2549 นี้ อัตราเงินเฟ้อจะอยู่ที่ระดับ 4.6 ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์พลังงานภายในประเทศดังนี้

2. อุปกรณ์พลังงาน

ความต้องการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น
ของไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 1,551 เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.0 โดยความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 ถ่านหินเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.8 เนื่องจากโรงไฟฟ้า BLCP ซึ่งใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงเริ่มทำการผลิตตั้งแต่เดือนเมษายนเป็นต้นมา ไฟฟ้าพลังน้ำและไฟฟ้านำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.4 ในขณะที่ความต้องการใช้ลิกไนต์ลดลงร้อยละ 10.2 และน้ำมันสำเร็จรูปมีความต้องการใช้ลดลงร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

สัดส่วนการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น

- น้ำมัน 44%
- ก๊าซธรรมชาติ 37%
- ลิกไนต์/ถ่านหิน 16%
- พลังน้ำ/ไฟฟ้าขนาดเล็ก 3%

3. ภาพรวมพลังงาน

การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น อยู่ที่ระดับ 773 เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.4 การผลิตพลังงานเกือบทุกชนิดเพิ่มขึ้น กล่าวคือ การผลิตก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 การผลิตน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.1 การผลิตคอนเดนเสทเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 และการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.6 ส่วนการผลิตลิกไนต์ลดลงร้อยละ 10.8 เนื่องจากลิกไนต์ของแหล่งสัมปทานลานนาหมด จึงหยุดทำการผลิตตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายนปี 2548 เป็นต้นมา

การนำเข้า (สุทธิ) พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น อยู่ที่ระดับ 995 เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 2.0 โดยการนำเข้าน้ำมันดิบ ซึ่งเป็นสัดส่วนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 78 ของปริมาณการนำเข้าสุทธิทั้งหมดมีการนำเข้าลดลงร้อยละ 1.5 การนำเข้าถ่านหินเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7 ก๊าซธรรมชาตินำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 การนำเข้าไฟฟ้าจากประเทศลาวและมาเลเซียเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7 โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 มีการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ 74.5 อัตราการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศต่อความต้องการใช้อยู่ที่ร้อยละ 64 ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ซึ่งอยู่ที่ระดับร้อยละ 66

ตารางที่ 1 การใช้ การผลิต และการนำเข้าพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น⁽¹⁾

หน่วย : เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบ/วัน

	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)	เปลี่ยนแปลง% (ม.ค.-ก.ย.)	
			2548	2549
การใช้ ⁽²⁾	1,520.7	1,550.7	6.2	1.0
การผลิต	742.8	772.8	9.8	4.4
การนำเข้า (สุทธิ)	979.9	994.8	3.2	-2.0
การเปลี่ยนแปลงสต็อก	-16.4	3.8		
การใช้ที่ไม่เป็นพลังงาน (Non-Energy use)	218.4	217.8	0.1	-2.9
การนำเข้า/การใช้ (%)	64	64		

(1) พลังงานเชิงพาณิชย์ ประกอบด้วย น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ คอนเดนเสท ผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูป ไฟฟ้าจากพลังน้ำและถ่านหิน/ลิกไนต์

(2) การใช้ไม่รวมการเปลี่ยนแปลงสต็อก และการใช้ที่ไม่เป็นพลังงาน (Non-Energy use) ได้แก่ การใช้ยางมะตอย NGL Condensate LPG และ Naphtha เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นสุดท้าย ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ 1,048 เทียบเท่าพันบาร์เรล น้ำมันดิบต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.1 โดยการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 การใช้ถ่านหิน

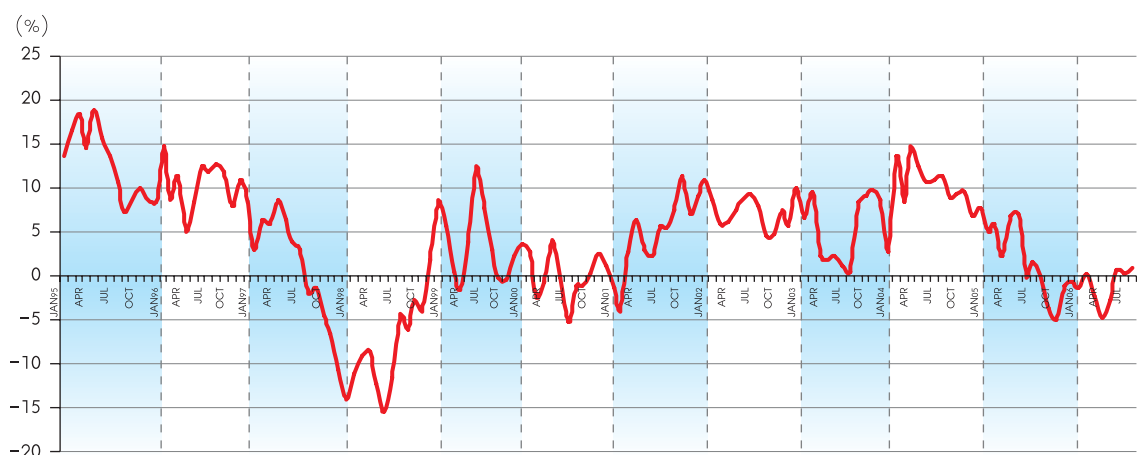
นำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.5 และการใช้ก๊าซธรรมชาติ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 ในขณะที่การใช้น้ำมันสำเร็จรูปลดลง ร้อยละ 3.8 และการใช้ลิกไนต์ลดลงร้อยละ 23.7

ตารางที่ 2 การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นสุดท้าย

หน่วย : เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบ/วัน

	2545	2546	2547	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)
การใช้	880	931	1,023	1,047	1,048
น้ำมันสำเร็จรูป	579	612	663	655	637
ก๊าซธรรมชาติ	43	46	54	55	58
ถ่านหินนำเข้า	40	61	67	81	95
ลิกไนต์	43	24	38	42	33
ไฟฟ้า	175	187	201	213	224
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)					
การใช้	7.3	5.8	9.6	2.5	-1.1
น้ำมันสำเร็จรูป	5.9	5.7	8.0	-1.2	-3.8
ก๊าซธรรมชาติ	15.9	7.9	17.5	1.9	4.9
ถ่านหินนำเข้า	22.8	52.8	9.3	21.3	14.5
ลิกไนต์	7.5	-43.6	54	12.2	-23.7
ไฟฟ้า	6.8	7.0	7.1	6.1	3.8

อัตราการขยายตัวของการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นสุดท้าย
ม.ค. 2538-ก.ย. 2549

4 มูลค่าการนำเข้าพลังงาน

การนำเข้าพลังงาน ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 มีมูลค่าเท่ากับ 715 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ร้อยละ 22.3 ทั้งนี้มูลค่านำเข้าน้ำมันดิบมีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 82 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดอยู่ที่ระดับ 587 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 22.5 ก๊าซธรรมชาติเป็นสัดส่วนรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 8 มีมูลค่าการนำเข้า

58 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.3 น้ำมันสำเร็จรูปมีมูลค่าการนำเข้า 50 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 16.0 ถ่านหินและไฟฟ้ามีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ระดับ 14 พันล้านบาท และ 5 พันล้านบาท ตามลำดับ มูลค่าถ่านหินนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.6 และมูลค่าไฟฟ้านำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.2

ตารางที่ 3 มูลค่าการนำเข้าพลังงาน

หน่วย : พันล้านบาท

ชนิด	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)	2549 (ม.ค.-ก.ย.)	
			การเปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน (%)
น้ำมันดิบ	645	587	22.5	82
น้ำมันสำเร็จรูป	56	50	16.0	7
ก๊าซธรรมชาติ	63	58	27.3	8
ถ่านหิน	15	14	16.6	2
ไฟฟ้า	7	6	21.2	1
รวม	786	715	22.3	100

S น้ำมันดิบและคอนเดนเสท

การผลิตน้ำมันดิบและคอนเดนเสท ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 มีปริมาณ 208 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 15.9 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 23 ของปริมาณความต้องการใช้ในโรงกลั่นประกอบด้วยการผลิตน้ำมันดิบอยู่ที่ 132 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2548 เนื่องจากการเพิ่มอัตราการผลิตของแหล่งในกลุ่มเบญจมาศและแหล่งสิริกิติ์ ประกอบกับการที่แหล่งนางนวลกลับมาผลิตอีกครั้ง และการผลิตเพิ่มขึ้นของแหล่งใหม่ เช่น แหล่งจัสมิน โดยแหล่งเบญจมาศซึ่งเป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39 มีการผลิตอยู่ที่ระดับ 51 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 11.5 แหล่งยูโนแคลเป็นแหล่ง

ผลิตที่มีสัดส่วนรองลงมา มีการผลิตอยู่ที่ระดับ 40 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.7 แหล่งสิริกิติ์มีการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 อยู่ที่ระดับ 19 พันบาร์เรลต่อวัน แหล่งทานตะวันมีการผลิตอยู่ที่ระดับ 8 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 49.5 แหล่งจัสมินมีการผลิตอยู่ที่ระดับ 9 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 113.6

การผลิตคอนเดนเสท อยู่ที่ระดับ 76 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 โดยแหล่งไพลินซึ่งเป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด มีการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.3 ขณะที่แหล่งบงกชมีการผลิตลดลงร้อยละ 0.3 เช่นเดียวกับแหล่งเอราวัณมีการผลิตลดลงร้อยละ 1.2

ตารางที่ 4 การผลิตน้ำมันดิบ

หน่วย : บาร์เรล/วัน

แหล่ง	ผู้ผลิต	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)	
			ปริมาณ	สัดส่วน (%)
เบญจมาศ	Chevron	45,819	51,095	39
สิริกิติ์	Thai Shell	17,129	18,612	14
ทานตะวัน	Chevron	6,650	8,414	6
ยูโนแคล	Unocal	29,794	39,625	30
บึงหญ้าและบึงม่วง	SINO US Petroleum	1,098	922	1
จัสมิน	Pearl Oil	5,768	9,127	7
นางนวล	ปตท. สผ.	1,912	731	1
ผางและอื่นๆ	กรมการพลังงานทหาร/ปตท. สผ.	1,442	3,048	2
รวมในประเทศ		113,890	131,574	100

หมายเหตุ BIG OIL PROJECT ของบริษัท ยูโนแคล ประกอบด้วย แหล่งปลาทอง ปลาทูมิก กะพง สุราษฎร์ และยะลา

การใช้น้ำมันดิบเพื่อการกลั่น ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 939 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 1.6 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 92 ของความสามารถในการกลั่นทั่วประเทศ โดยโรงกลั่นไทยออยส์ใช้น้ำมันดิบเพื่อการกลั่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 โรงกลั่นสตาร์ปิโตรเลียมและโรงกลั่นระยองรีไฟเนอรี ใช้น้ำมันดิบเพื่อการกลั่นเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 4.4 เท่าๆ กัน โรงกลั่นระยองเพียวรีไฟเออร์ใช้น้ำมันดิบเพื่อการกลั่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 ในขณะที่โรงกลั่นบางจากใช้น้ำมันดิบเพื่อการกลั่นลดลงร้อยละ 4.9 เนื่องจากอยู่ระหว่างการปรับปรุงประสิทธิภาพท่อกลั่น โรงกลั่นเอสซีใช้น้ำมันดิบเพื่อการกลั่นลดลงร้อยละ 3.5 และโรงกลั่นทีพีโอซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นชื่อ ไออาร์พีซีใช้น้ำมันดิบเพื่อการกลั่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1

การนำเข้าและส่งออก ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 มีการนำเข้าน้ำมันดิบอยู่ที่ระดับ 840 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 1.3 เป็นผลจากการบริหารการนำเข้าของภาครัฐและการลดกำลังการกลั่นของโรงกลั่นบางจาก ส่วนใหญ่ร้อยละ 82 เป็นการนำเข้าจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางที่เหลือร้อยละ 9 เท่าๆ กัน เป็นการนำเข้าจากกลุ่มประเทศตะวันออกไกลและที่อื่นๆ

การส่งออกอยู่ที่ระดับ 63 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.4 โดยส่งออกไปขายที่ประเทศสิงคโปร์มากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53 ส่งออกไปขายที่ประเทศสหรัฐอเมริกาคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13 และส่งออกไปขายให้กับประเทศอื่นๆ ได้แก่ จีนและออสเตรเลีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34 เนื่องจากน้ำมันดิบที่ผลิตได้มีสารโลหะหนักปนอยู่มากซึ่งไม่ตรงกับคุณสมบัติที่โรงกลั่นภายในประเทศต้องการ

ตารางที่ 5 การจัดหาและการใช้น้ำมันดิบ

หน่วย : บาร์เรล/วัน

ปี	การจัดหา					ใช้ในโรงกลั่น *
	น้ำมันดิบ	คอนเดนเสท	รวม	นำเข้า (สุทธิ)	รวมทั้งสิ้น	
2541	29,420	46,341	75,761	661,706	737,467	709,149
2542	34,006	49,631	83,637	685,990	769,927	732,901
2543	58,096	52,363	110,459	638,207	748,666	701,000
2544	61,914	51,847	113,761	670,386	784,147	740,124
2545	75,567	53,724	129,291	677,187	806,478	755,329
2546	96,322	62,663	158,985	709,070	868,055	806,084
2547	85,516	68,204	153,720	813,423	967,143	898,939
2548	113,890	69,487	183,377	762,122	945,499	876,000
2549(ม.ค.-ก.ย.)	131,574	76,252	207,826	776,519	984,345	908,093
การเปลี่ยนแปลง (%)						
2545	22.1	3.6	13.7	1.0	2.1	9.5
2546	27.5	16.6	23.0	4.7	6.7	2.2
2547	-11	9.1	-3.3	14.7	11.5	9.4
2548	32.8	1.6	19.3	-6.3	-2.6	-1.8
2549(ม.ค.-ก.ย.)	20.1	9.3	15.9	-1.5	1.1	1.6

*น้ำมันดิบ คอนเดนเสท และอื่นๆ

6 ก๊าซธรรมชาติ

การผลิตก๊าซธรรมชาติ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 2,356 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 2.4 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 73 ของปริมาณการจัดหาทั้งหมด ส่วนใหญ่ผลิตได้จากอ่าวไทยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70 ของปริมาณการผลิตทั่วประเทศ แหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ แหล่งบงกชของบริษัท ปตท. สม. ผลิตอยู่ที่ระดับ 630 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว แหล่งไพลินของบริษัท ทรูโนแคล ผลิตอยู่ที่ระดับ 445 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นจาก

ช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.1 แหล่งเอราวัณผลิตอยู่ที่ระดับ 278 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4

การนำเข้าก๊าซธรรมชาติ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 เป็นการนำเข้าจากพม่าทั้งหมด อยู่ที่ระดับ 872 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว โดยแหล่งเยตากุนผลิตได้ 420 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ลดลงร้อยละ 3.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และแหล่งยานาตามผลิตอยู่ที่ระดับ 452 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ตารางที่ 6 การจัดหาก๊าซธรรมชาติ

หน่วย : ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน

แหล่ง	ผู้ผลิต	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)	
			ปริมาณ	สัดส่วน (%)
แหล่งผลิตภายในประเทศ		2,292	2,356	73
แหล่งอ่าวไทย		2,199	2,272	70
เอราวัณ	Unocal	277	278	12
ไพลิน	Unocal	435	445	19
ฟูนานและจักรวาล	Unocal	221	258	11
สตูล	Unocal	118	89	4
กะพงและปลาทอง	Unocal	7	7	-
อื่นๆ (7 แหล่ง)	Unocal	333	356	15
บงกช	PTT E&P	605	630	27
ทานตะวัน	Chevron	38	54	2
เบญจมาศ	Chevron	165	155	7
แหล่งบนบก		93	84	3
น้ำพอง	Exxon Mobil	33	32	1
สิริกิติ์	Thai Shell	60	52	2
แหล่งนำเข้า*		857	872	27
ยาดานา	สหภาพพม่า	431	452	14
เยตากุน	สหภาพพม่า	426	420	13
รวม		3,149	3,227	100

* ค่าความร้อนของก๊าซธรรมชาติจากพม่า เท่ากับ 1,000 btu/ลบ.ฟุต

การใช้ก๊าซธรรมชาติ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 3,227 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว เป็นการใช้เพื่อผลิตไฟฟ้าคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77 ของการใช้ทั้งหมด จำนวน 2,411 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ลดลงร้อยละ 0.9 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ใช้เป็นวัตถุดิบใน

อุตสาหกรรมปิโตรเคมี และอื่นๆ (โพรเพน อีเทน และ LPG) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15 ปริมาณ 522 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 7.7 และที่เหลือร้อยละ 8 ใช้เป็นเชื้อเพลิงใน โรงงานอุตสาหกรรม ปริมาณ 294 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.5

ตารางที่ 7 การใช้ก๊าซธรรมชาติรายสาขา

หน่วย : ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน

สาขา	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)
ผลิตไฟฟ้า*	1,667	1,883	2,049	2,188	2,244	2,399	2,411
อุตสาหกรรม	153	177	199	218	251	259	294
อุตสาหกรรมปิโตรเคมี และอื่นๆ	292	337	355	385	389	491	522
รวม	2,112	2,397	2,603	2,791	2,884	3,149	3,227

* ใช้ใน EGAT, EGGO, ราชบุรี (IPP), IPP, SPP

7 ก๊าซโซลันธรรมาชาติ (NGL)

การผลิต ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 12,613 บาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้วเป็นการใช้ใน อุตสาหกรรมตัวทำละลาย (Solvent) ภายในประเทศ ปริมาณ 10,917 บาร์เรลต่อวัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ

87 ของการผลิตทั้งหมด โดยเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 21.9 อีกส่วนหนึ่งที่เหลือร้อยละ 13 ส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศสิงคโปร์ จำนวน 1,696 บาร์เรลต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 44.0

ตารางที่ 8 การผลิต การส่งออก และการใช้ NGL

หน่วย : บาร์เรล/วัน

รายการ	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)		
		ปริมาณ	การเปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน (%)
การผลิต	12,232	12,613	5.0	100
การส่งออก	2,780	1,696	-44.0	13
การใช้ภายในประเทศ	9,452	10,917	21.6	87

8 ผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูป

การผลิตน้ำมันสำเร็จรูป ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 876 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.5 โดยการผลิตน้ำมัน ดีเซลลดลงร้อยละ 0.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี

ที่แล้ว การผลิตน้ำมันเบนซินลดลงร้อยละ 0.6 ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 ส่วนการผลิตน้ำมัน เครื่องบินเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.6 การผลิตน้ำมันเตาเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3

ตารางที่ 9 การผลิต การใช้ การนำเข้า และการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูป ปี 2549 (ม.ค.-ก.ย.)

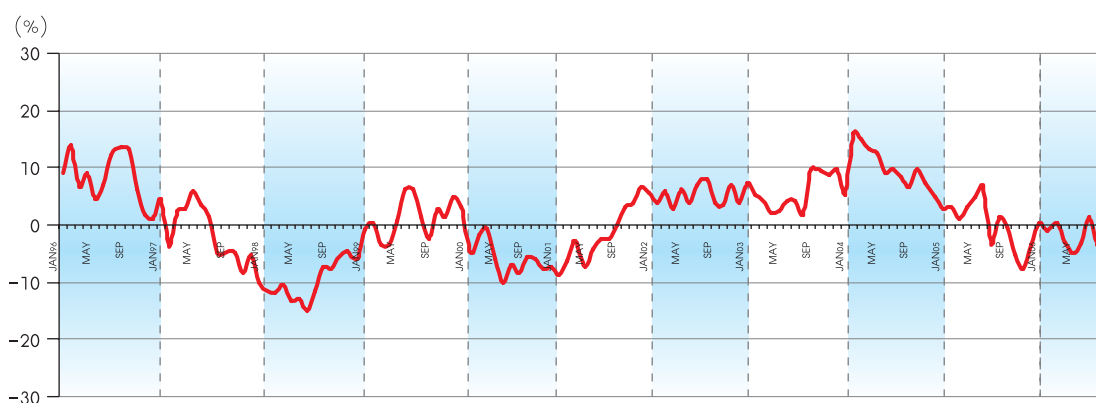
	ปริมาณ (พันบาร์เรล/วัน)				การเปลี่ยนแปลง (%)			
	การใช้	การผลิต	การนำเข้า	การส่งออก	การใช้	การผลิต	การนำเข้า	การส่งออก
เบนซิน	123	158	-	36	-2.1	-0.6	-	4.4
เบนซินธรรมดา	75	85	-	10	-0.5	-3.8	-	-22.1
เบนซินพิเศษ	48	73	-	25	-4.4	3.3	-	21.2
ดีเซล	318	366	5	47	-7.8	-0.2	-66.5	58.7
น้ำมันก๊าด	0.4	19	-	0.6	-8.7	-3.9	-	666.4
น้ำมันเครื่องบิน	77	95	0.7	16	5.0	13.6	2,110.3	77.9
น้ำมันเตา	112	113	25	23	-	3.3	-	32.4
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว*	84	125	-	20	-	0.9	-	-36.4
รวม	715	876	31	142	-1.9	1.5	-24.2	17.3

*ไม่รวมการใช้เพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

การใช้น้ำมันสำเร็จรูป ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 715 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 1.9 โดยการใช้น้ำมันดีเซลเป็นสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 45 ของปริมาณการใช้ทั้งหมดลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 7.8 การใช้เบนซินลดลงจากปีที่แล้ว ร้อยละ 2.1 เป็นผลจากระดับราคาที่ปรับตัวสูงขึ้น และมาตรการประหยัดพลังงานที่มีประสิทธิภาพของภาครัฐทำให้ประชาชนลดการใช้น้ำมันอย่างชัดเจน การใช้น้ำมันเตาเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 การใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 และน้ำมันเครื่องบินเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0

การนำเข้าและส่งออกน้ำมันสำเร็จรูป การนำเข้ามีปริมาณ 31 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 24.2 โดยเป็นการนำเข้าน้ำมันเตาคุณภาพดี (ก๊าะถันต่ำ) เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าปริมาณ 25 พันบาร์เรลต่อวัน มีปริมาณเท่ากับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา การนำเข้าน้ำมันดีเซลในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้อยู่ที่ระดับ 5 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงร้อยละ 66.5 โดยการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 จาก 121 พันบาร์เรลในช่วงเดียวกันของปีที่แล้วมาอยู่ที่ระดับ 142 พันบาร์เรลในปี

อัตราการขยายตัวของการใช้น้ำมันสำเร็จรูป ปี 2539-ก.ย. 2549

• น้ำมันเบนซิน

การผลิต ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 158 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นการผลิตเบนซินธรรมดาอยู่ที่ระดับ 85 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงร้อยละ 22.1 และเป็นการผลิตเบนซินพิเศษ 73 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.2

การใช้ อยู่ที่ระดับ 123 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 2.1 โดยการใช้น้ำมันเบนซินธรรมดาลดร้อยละ 0.5 และเบนซินพิเศษลดร้อยละ 4.4 เนื่องจากระดับราคาที่สูงขึ้นหลังจากประกาศลอยตัวราคาน้ำมันและการส่งเสริมให้ใช้ก๊าซ NGV เพื่อทดแทนน้ำมันเบนซินของรัฐบาล โดยการใช้ก๊าซ NGV เพิ่มขึ้นจาก 8.6 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2548 มาอยู่ที่ระดับ 9.8 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ อีกทั้งประชาชนส่วนหนึ่งหันไปใช้ก๊าซแอลพีจีในรถยนต์ส่วนบุคคล ทำให้การใช้ก๊าซแอลพีจีในรถยนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 53.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

การใช้แก๊สโซฮอล์เพิ่มขึ้นจาก 11 พันบาร์เรลต่อวัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้วมาอยู่ที่ระดับ 22 พันบาร์เรลต่อวัน ในปีนี้ ซึ่งรัฐบาลได้ประกาศเลื่อนการยกเลิกการจำหน่ายเบนซิน 95 ที่เดิมสาร MTBE ออกไปไม่มีกำหนด โดยจะพิจารณาจากปริมาณ Eternal ว่ามีปริมาณเพียงพอหรือไม่

การส่งออก ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้อยู่ที่ระดับ 36 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 เมื่อ

เทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว โดยเป็นการส่งออกเบนซินธรรมดาปริมาณ 10 พันบาร์เรลต่อวัน และส่งออกเบนซินพิเศษ 25 พันบาร์เรลต่อวัน

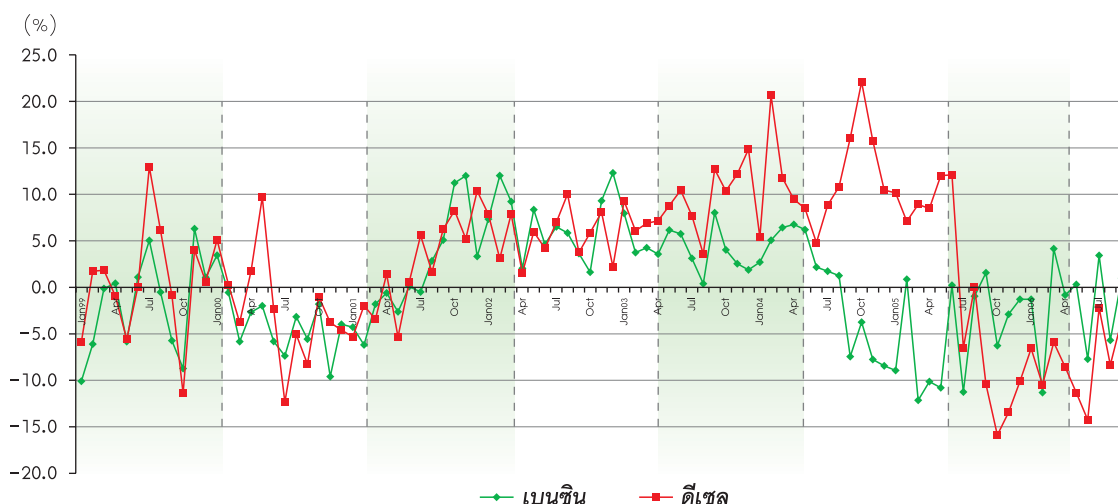
• น้ำมันดีเซล

การผลิต น้ำมันดีเซลในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้อยู่ที่ระดับ 366 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงร้อยละ 0.2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 99.7 เป็นการผลิตน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว อยู่ที่ระดับ 365 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงร้อยละ 0.1 ที่เหลือร้อยละ 0.3 เป็นการผลิตน้ำมันดีเซลหมุนช้าที่ระดับ 1 พันบาร์เรลต่อวัน

การใช้ น้ำมันดีเซลในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้อยู่ที่ระดับ 318 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงร้อยละ 7.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว เนื่องจากรัฐบาลประกาศลอยตัวราคาน้ำมันดีเซลตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2548 เป็นต้นไป ส่งผลให้ราคาจำหน่ายเพิ่มขึ้น ประกอบกับรัฐบาลดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนประหยัดพลังงานอย่างได้ผลจึงทำให้การใช้ลดลงมากในปีนี้

การนำเข้าและส่งออก การนำเข้าน้ำมันดีเซลในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 5 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 66.5 เป็นการนำเข้าน้ำมันดีเซลหมุนเร็วทั้งหมดเช่นเดียวกับการส่งออก โดยการส่งออกน้ำมันดีเซลหมุนเร็วอยู่ที่ระดับ 47 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 58.7 การส่งออกน้ำมันดีเซลสุทธิอยู่ที่ระดับ 42 พันบาร์เรลต่อวัน

อัตราการขยายตัวของการใช้น้ำมันเบนซินและดีเซล ปี 2542-ก.ย. 2549

• น้ำมันเตา

การผลิต ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 113 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2548

การใช้ อยู่ที่ระดับ 112 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 1.9 โดยการใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.0 เป็นไปตามแผนพัฒนาการผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. (PDP)

การนำเข้าและส่งออก การนำเข้าในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้อยู่ที่ระดับ 25 พันบาร์เรลต่อวัน มีปริมาณ

เท่ากับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นการนำเข้ามาใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. เนื่องจาก กฟผ. จำเป็นที่ต้องใช้น้ำมันเตาคุณภาพสูง (มีกำมะถันต่ำ) ในการผลิตไฟฟ้าทดแทนก๊าซธรรมชาติ ในช่วงที่มีปัญหาการ supply ของก๊าซธรรมชาติ การส่งออกน้ำมันเตาอยู่ที่ 23 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงร้อยละ 36.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2548 เป็นผลให้ปริมาณการนำเข้า (สุทธิ) จำนวน 2 พันบาร์เรลต่อวัน

ตารางที่ 10 ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า

ชนิดของเชื้อเพลิง	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)	การเปลี่ยนแปลง (%)	
			2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)
ก๊าซธรรมชาติ (ล้าน ลบ.ฟ./วัน)*	1,740	1,787	4.2	0.2
น้ำมันเตา (ล้านลิตร)	1,851	1,805	42.8	25.0
ลิกไนต์ (พันตัน)	16,571	11,998	0.2	-3.1
ดีเซล (ล้านลิตร)	49	20	-10.5	-56.8

*การใช้ของ EGAT EGCO KEGCO และ RH (ราชบุรี)

• น้ำมันเครื่องบิน

การผลิต ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 95 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 13.6

ปริมาณการใช้ ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้อยู่ที่ระดับ 77 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.0

การนำเข้าและส่งออก การนำเข้าน้ำมันเครื่องบินในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้อยู่ที่ระดับ 0.7 พันบาร์เรลต่อวัน ในขณะที่การส่งออกอยู่ที่ระดับ 16 พันบาร์เรลต่อวัน ส่งผลให้การส่งออก (สุทธิ) จำนวน 15 พันบาร์เรลต่อวัน

• ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)

การผลิต ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 125 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 0.9 ทั้งนี้โรงแยกก๊าซ ปตท. โรงที่ 5 เริ่มผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวเข้าสู่ระบบตั้งแต่เดือนมกราคมปี 2548 รวมเป็นการผลิตจากโรงแยกก๊าซ ปตท. (โรงที่ 1-5) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด ที่เหลือร้อยละ 49 เป็นการผลิตจากโรงกลั่นน้ำมันและอื่นๆ ในประเทศ

การใช้ เพื่อเป็นพลังงาน (ใช้ในครัวเรือน อุตสาหกรรมและรถยนต์) อยู่ที่ระดับ 84 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 13.4 เป็นการใช้ในครัวเรือนอยู่ที่ระดับ 54 พันบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว การใช้ในรถยนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 53.7 อยู่ที่ระดับ 14 พันบาร์เรลต่อวัน เนื่องจากราคาน้ำมันเบนซินปรับตัวสูงเป็นสาเหตุทำให้รถแท็กซี่และรถยนต์ส่วนบุคคลหันมาใช้ก๊าซ LPG มากขึ้น การใช้เป็นเชื้อเพลิงในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 การใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีลดลงร้อยละ 7.1

การนำเข้าและการส่งออก ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 ประเทศไทยไม่มีการนำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลวแต่มีการส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลวปริมาณ 20 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 36.4 ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศในเอเชีย ได้แก่ ประเทศเวียดนามมีสัดส่วนสูงที่สุดร้อยละ 42 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ประเทศสิงคโปร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23 และประเทศจีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 การใช้ LPG

หน่วย : พันบาร์เรล/วัน

	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)		
		ปริมาณ	สัดส่วน (%)	การเปลี่ยนแปลง (%)
ครัวเรือน	51	54	53	6.0
อุตสาหกรรม	14	16	16	14.3
รถยนต์	10	14	14	53.7
อุตสาหกรรมปิโตรเคมี	18	17	17	-7.1
รวม	93	101	100	9.3

9. ถ่านหิน/ลิกไนต์

การผลิตลิกไนต์ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 มีปริมาณ 4,165 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ลดลงร้อยละ 10.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยร้อยละ 80 ของการผลิตลิกไนต์ในประเทศ ผลิตจากเหมืองแม่เมาะและกระบี่ ของ กฟผ. จำนวน 2,913 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ลดลงร้อยละ 4.7 ส่วนที่เหลือร้อยละ 20 เป็นการผลิตจากเหมืองเอกชน จำนวน 1,252 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 21.4 เนื่องจากบริษัทลานนาลิกไนต์หยุดทำการผลิต โดยการผลิตลิกไนต์จากเหมืองแม่เมาะจะนำไปใช้ในการผลิตไฟฟ้า

การใช้ลิกไนต์/ถ่านหิน ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน มาอยู่ที่ระดับ 9,145 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ประกอบด้วยการใช้ลิกไนต์ 4,210 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และถ่านหินนำเข้า 4,935 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ โดยเป็นการใช้ลิกไนต์ในภาคการผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. จำนวน 2,972 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

เหลือจำนวน 1,238 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ นำไปใช้ภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ได้แก่ การผลิตปูนซีเมนต์ กระดาษและเยื่อกระดาษ รวมถึงใช้ในการบ่มใบยาสูบ ขณะที่การใช้ถ่านหินเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.8 เป็นการใช้ในอุตสาหกรรมจำนวน 3,565 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ที่เหลือใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าของ SPP และ IPP จำนวน 1,370 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

การนำเข้า ถ่านหินในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 มีปริมาณ 4,948 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 21.8 การนำเข้าถ่านหินจะนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ที่เหลืออีกร้อยละ 28 ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าในโครงการ SPP และ IPP โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.9 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว เนื่องจากมีการนำเข้าถ่านหินเพื่อมาใช้ในโรงไฟฟ้า BLCP ที่เริ่มทำการ Test Run ตั้งแต่เมษายนปีนี้

ตารางที่ 12 การผลิตและการใช้พลังงาน/ถ่านหิน

หน่วย : พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)		
		ปริมาณ	อัตราเพิ่ม (%)	สัดส่วน(%)
การผลิตถ่านหิน	6,223	4,165	-10.4	100
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ	4,105	2,913	-4.7	80
เหมืองเอกชน*	2,118	1,252	-21.4	20
- บ้านปู	1,261	716	-28.5	60
- ลานนา	10	-	-100.0	-
- อื่นๆ	846	536	-7.7	40
การนำเข้าถ่านหิน	5,348	4,948	21.8	
การจัดหา	11,571	9,113	4.6	
การใช้ถ่านหิน	6,225	4,210	-10.2	100
ผลิตกระแสไฟฟ้า	4,105	2,972	-3.1	79
อุตสาหกรรม	2,120	1,238	-23.7	21
การใช้ถ่านหิน	5,348	4,935	21.8	100
อุตสาหกรรม	4,054	3,565	14.5	76
ผลิตกระแสไฟฟ้า (SPPและIPP)	1,294	1,370	45.9	24
ความต้องการ	11,573	9,145	4.6	

*ข้อมูลเบื้องต้น

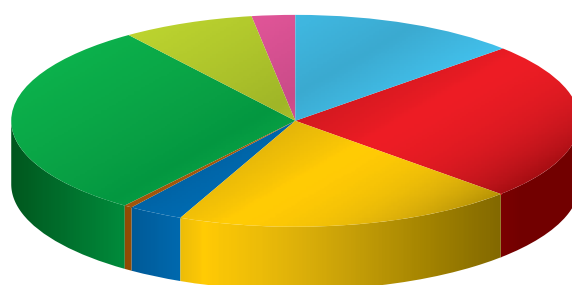
10 โพลี

กำลังการผลิตติดตั้ง ของไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2549 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 26,394 เมกะวัตต์ โดยเป็นการผลิตติดตั้งของ กฟผ. 15,795 เมกะวัตต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 รับซื้อจาก IPP จำนวน 7,937

เมกะวัตต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 รับซื้อจาก SPP จำนวน 2,022 เมกะวัตต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8 และนำเข้าจาก สปป.ลาว และแลกเปลี่ยนกับมาเลเซีย จำนวน 640 เมกะวัตต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2

กำลังการผลิตติดตั้งแยกตามประเภทโรงไฟฟ้า ณ สิ้นเดือนกันยายน 2549

- พลังน้ำ 13%
- พลังความร้อน 24%
- พลังความร้อนร่วม 20%
- กังหันแก๊ส 3%
- ดีเซล 0.02%
- IPP 30%
- SPP 8%
- ต่างประเทศ 2%

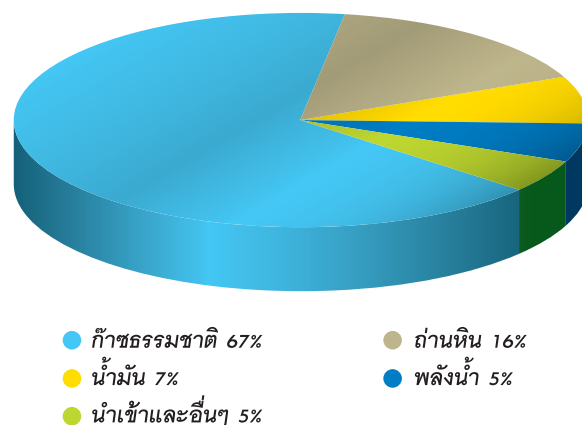
ตารางที่ 13 กำลังผลิตติดตั้งไฟฟ้า ณ เดือนกันยายน 2549

หน่วย : เมกะวัตต์

	กำลังผลิตติดตั้ง	สัดส่วน (%)
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)	15,795	60
ผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ (IPP)	7,937	30
ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP)	2,022	8
นำเข้าและแลกเปลี่ยน	640	2
รวม	26,394	100

การผลิตพลังงานไฟฟ้า ปริมาณการผลิตพลังงานไฟฟ้าของประเทศไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 106,881 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.9 แยกเป็นการผลิตไฟฟ้าโดยใช้เชื้อเพลิงจากก๊าซธรรมชาติ (รวม EGCO KEGCO ราชบุรี IPP และ SPP) จำนวน 71,083 กิกะวัตต์ชั่วโมง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67 จากถ่านหิน/ลิกไนต์ จำนวน 17,155 กิกะวัตต์ชั่วโมง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16 เป็นการผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำ 5,698 กิกะวัตต์ชั่วโมง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5 ที่เหลือเป็นการผลิตไฟฟ้าจากน้ำมัน จำนวน 7,531 กิกะวัตต์ชั่วโมง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7 และจากแหล่งอื่นๆ รวมทั้งการนำเข้าไฟฟ้าจากลาวและไฟฟ้าแลกเปลี่ยนกับมาเลเซีย จำนวน 5,415 กิกะวัตต์ชั่วโมง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5

การผลิตไฟฟ้าแยกตามชนิดเชื้อเพลิง

ความต้องการไฟฟ้าสูงสุด ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ในเดือนพฤษภาคมที่ระดับ 21,064 เมกะวัตต์ สูงกว่าความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของปี 2548 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 20,538 เมกะวัตต์ อยู่ 526 เมกะวัตต์ คิดเป็นร้อยละ 2.6 ค่าตัวประกอบการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ย (Load Factor) อยู่ที่ระดับร้อยละ 77.0 และมีกำลังผลิตสำรองไฟฟ้าต่ำสุด (Reserve Margin) อยู่ที่ระดับร้อยละ 22.1

การผลิตพลังงานไฟฟ้าตามชนิดของเชื้อเพลิงที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

(ก) การผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 ลดลงร้อยละ 0.5

(ข) การผลิตไฟฟ้าจากถ่านหิน/ลิกไนต์ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 11.7 เนื่องจาก

การเริ่มผลิตของโรงไฟฟ้า BLCP ตั้งแต่เดือนเมษายนปี 2549 นี้

(ค) การผลิตไฟฟ้าจากน้ำมันเตา เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.9 ตามแผนการเพิ่มกำลังการผลิตของ กฟผ.

(ง) การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.6 เนื่องจากปริมาณน้ำในเขื่อนมีมากในปี 2549 นี้

(จ) การผลิตไฟฟ้าจากน้ำมันดีเซล ลดลงร้อยละ 55.5 จากระดับราคาที่ปรับตัวสูงขึ้น

(ฉ) การนำเข้าไฟฟ้าจาก สปป.ลาว และแลกเปลี่ยนกับมาเลเซีย เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.0 จากการเพิ่มการรับซื้อไฟฟ้าจากเขื่อนห้วยเหาะ จาก 10 ชั่วโมงต่อวัน เป็น 13 ชั่วโมงต่อวัน

การใช้ไฟฟ้า

ปริมาณการใช้ไฟฟ้า ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 อยู่ที่ระดับ 95,457 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 4.9 โดยสาขาอุตสาหกรรมซึ่งเป็นสาขาที่มีสัดส่วนการใช้มากที่สุดร้อยละ 45 ของการใช้ทั่วประเทศ มีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 สาขาธุรกิจและบ้าน และที่อยู่อาศัย (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 และร้อยละ 21) มีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 และร้อยละ 3.8 ตามลำดับ สาขาเกษตรกรรมมีการใช้ไฟฟ้าลดลงร้อยละ 1.2 และลูกค้าตรง กฟผ. (รวมขายให้ประเทศเพื่อนบ้าน) มีการใช้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9

การใช้ไฟฟ้าในเขตนครหลวง เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 เมื่อเทียบกับช่วง 9 เดือนแรกของปี 2548 อยู่ที่ระดับ

31,206 กิกะวัตต์ชั่วโมง เป็นการใช้ในอุตสาหกรรม 12,015 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 การใช้ในธุรกิจอยู่ที่ระดับ 10,608 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 2.5 เช่นกัน การใช้ในบ้านและที่อยู่อาศัยอยู่ที่ระดับ 6,856 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0

การใช้ไฟฟ้าในเขตภูมิภาค เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 อยู่ที่ระดับ 62,370 กิกะวัตต์ชั่วโมง โดยการใช้สาขาอุตสาหกรรมและธุรกิจ มีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 เท่าๆ กัน กล่าวคือ อยู่ที่ระดับ 30,712 กิกะวัตต์ชั่วโมง และ 13,171 กิกะวัตต์ชั่วโมง ส่วนการใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านและที่อยู่อาศัยมีจำนวน 13,336 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 4.3

ตารางที่ 14 ความต้องการไฟฟ้าและค่าตัวประกอบการใช้ไฟฟ้า

ปี	ความต้องการไฟฟ้าสูงสุด (เมกะวัตต์)	ค่าตัวประกอบการใช้ไฟฟ้า (ร้อยละ)	กำลังผลิตสำรองไฟฟ้าต่ำสุด (ร้อยละ)
2540	14,506	73.5	8.3
2541	14,180	73.4	20.1
2542	13,712	76.1	22.1
2543	14,918	75.2	22.0
2544	16,126	73.5	30.9
2545	16,681	76.1	27.5
2546	18,121	73.9	35.1
2547	19,326	71.6	24.5
2548	20,538	74.9	22.6
2549 (ม.ค.-ก.ย.)	21,064	77.4	22.1

ตารางที่ 15 การจำหน่ายไฟฟ้าแยกตามประเภทผู้ใช้

	2548	2549 (ม.ค.-ก.ย.)	
		ปริมาณ	เปลี่ยนแปลง (%)
การใช้ไฟฟ้าในเขตนครหลวง			
บ้านและที่อยู่อาศัย	8,367	6,856	3.0
ธุรกิจ	13,711	10,608	2.5
อุตสาหกรรม	15,531	12,015	2.5
อื่น ๆ	2,232	1,727	2.5
รวม	40,111	31,206	2.6
การใช้ไฟฟ้าในเขตภูมิภาค			
บ้านและที่อยู่อาศัย	16,877	13,336	4.3
ธุรกิจ	16,453	13,171	6.7
อุตสาหกรรม	38,363	30,712	6.7
เกษตรกรรม	250	207	-1.2
อื่น ๆ	6,175	4,943	6.7
รวม	78,118	62,370	6.2
ลูกค้าตรง กฟผ.	2,409	1,882	2.9
รวมทั้งสิ้น	120,637	95,457	4.9

1.1 รายได้สรรพสามิตและฐานะกองทุนน้ำมัน

รายได้สรรพสามิตจากน้ำมันสำเร็จรูปเดือน น้ำมันยังคงมีรายจ่ายจากการตรึงราคาน้ำมันของรัฐบาล มกราคมถึงกันยายนปี 2549 มีจำนวน 56,008 ล้านบาท ก่อนการประกาศลอยตัว เป็นผลให้ฐานะกองทุน อย่างไรก็ดีตาม ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 กองทุน น้ำมัน ณ สิ้นเดือนกันยายน 2549 ติดลบ 50,407 ล้านบาท

ตารางที่ 16 รายได้ภาษีสรรพสามิตและฐานะกองทุนน้ำมัน

หน่วย : ล้านบาท

ณ สิ้นปี	ฐานะกองทุนน้ำมัน	รายรับ(รายจ่าย)	ภาษีสรรพสามิต
2535	1,930	(4,717)	40,693
2536	78	(1,852)	44,717
2537	-732	(810)	46,969
2538	-1,116	(384)	54,838
2539	787	1,903	58,899
2540	234	(552)	64,768
2541	4,606	4,371	66,139
2542	4,418	(187)	65,076
2543	-4,673	(9,091)	65,026
2544	-10,351	(5,978)	65,602
2545	-4,156	6,195	67,726
2546	-2,469	1,687	72,962
2547	-50,227	(47,758)	78,754
2548	-75,089	(24,862)	77,021
2549 (กันยายน)	-50,407	24,682	56,008

สถานการณ์ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

1 ราคาน้ำมันดิบ

กันยายน 2549 ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนกันยายนอยู่ที่ระดับ \$59.48 และ \$62.34 ต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว \$9.28 และ \$11.39 ต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากการเทขายทำกำไรต่อเนื่องของนักลงทุนในตลาดซื้อขายล่วงหน้า เนื่องจากผู้ค้าคลายความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิหร่านและสหประชาชาติ ซึ่งทำให้นักลงทุนมองว่าอุปทานน้ำมันยังคงมีมากพอที่จะรองรับอุปสงค์ในช่วงปลายปี ประกอบกับโอเปคมีมติคงเพดานการผลิตน้ำมันไว้ที่ระดับ 28.0 ล้านบาร์เรล/วัน ในการประชุมวันที่ 11 กันยายน 2549

ตุลาคม 2549 ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนตุลาคมอยู่ที่ระดับ \$56.42 และ \$58.91 ต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว \$3.06 และ \$3.43 ต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากที่ International Energy Agency (IEA) ปรับลดคาดการณ์ความต้องการใช้น้ำมันโลกปี 2550 ลง 90,000 บาร์เรล/วัน มาอยู่ที่ระดับ 1.45 ล้านบาร์เรล/วัน และรายงานปริมาณสำรองน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกา ปรับตัวเพิ่มขึ้น 5.1 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ระดับ 335.6 ล้านบาร์เรล ประกอบกับนักลงทุนและกลุ่มผู้ซื้อขายน้ำมันให้ความสำคัญกับปัจจัยพื้นฐานในระยะสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณสำรองน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกาที่ยังคงอยู่ในระดับสูงมากกว่า ส่งผลให้นักลงทุนและกลุ่มผู้บริโภครู้สึกว่าทำธุรกิจซื้อขายล่วงหน้าเพื่อทำกำไร

พฤศจิกายน 2549 ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยเดือนพฤศจิกายนอยู่ที่ระดับ \$56.72 และ \$59.42 ต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว \$0.29 และ \$0.51 ต่อบาร์เรล ตามลำดับ ถึงแม้ว่ามีข่าวโอเปคจะลดกำลังการผลิตอีก 0.3-0.5 ล้านบาร์เรล/วัน และจากสถานการณ์ความรุนแรงในประเทศไนจีเรีย ยังคงยืดเยื้อและทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยล่าสุดตัวประกันชาวอังกฤษต้องเสียชีวิตจากการต่อสู้ระหว่างกองกำลังปลดปล่อย Niger Delta กับกองกำลังทหาร ขณะที่ตัวประกันชาวต่างชาติจำนวน 2 คน ได้รับบาดเจ็บ และอีก 4 คนได้รับการปล่อยตัว ส่งผลให้กลุ่มพนักงานชาวต่างชาติของบริษัท Major Oil หลายแห่งเกิดความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัย แต่จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันดิบให้ปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย

ราคาน้ำมันดิบ

หน่วย: เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล

ช่วงเวลา	ทapis	โอมาน	ดูไบ	เบรนท์	WTI
2548	58.10	50.66	49.55	54.85	56.55
2549	70.35	62.85	61.77	66.02	66.43
ไตรมาส 1 (2549)	67.39	59.02	57.55	62.41	63.23
ไตรมาส 2 (2549)	73.81	66.02	64.82	70.08	70.45
ไตรมาส 3 (2549)	75.31	67.11	65.96	70.28	70.53
กันยายน 2549	68.63	60.65	59.48	62.34	63.60
ตุลาคม 2549	62.69	57.38	56.42	58.91	58.82
พฤศจิกายน 2549	61.72	57.36	56.72	59.42	59.03
30 พฤศจิกายน 2549	64.97	59.06	58.70	64.00	62.88

2 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาด สิงคโปร์

กันยายน 2549 ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 92 เฉลี่ยเดือนกันยายนอยู่ที่ระดับ \$65.48 และ \$64.80 ต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว \$15.74 และ \$15.56 ต่อบาร์เรล ตามลำดับ ตามราคาน้ำมันดิบ รวมทั้ง Chinese Petroleum Corp. (CPC) ได้หวั่นออกประมูลขายน้ำมันเบนซินส่งมอบในเดือนตุลาคม 2549 ปริมาณ 255,000 บาร์เรล บริษัท Sinopec ของจีนออกประมูลขายน้ำมันเบนซินปริมาณ 40,000 ตันส่งมอบปลายเดือนตุลาคม 2549 และบริษัท Mangalore Refinery and Petrochemical Ltd. (MRPL) ของอินเดียออกประมูลขายน้ำมันเบนซินปริมาณ 25,000 ตัน ซึ่งคาดว่าจะราคาเสนอซื้อจะอยู่ที่ระดับต่ำ ประกอบกับความต้องการใช้ในภูมิภาคลดลง ในส่วนราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ \$75.30 ต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว \$10.99 ต่อบาร์เรล ตามราคาน้ำมันดิบ และเนื่องจากสิ้นสุดฤดูกาลท่องเที่ยวในสหรัฐอเมริกาทำให้นักลงทุนลดปริมาณการส่งน้ำมันดีเซลจากเอเชียไปสหรัฐอเมริกา

ตุลาคม 2549 ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 92 และน้ำมันดีเซลเฉลี่ยเดือนตุลาคมอยู่ที่ระดับ \$61.83, \$61.21 และ \$71.17 ต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว \$3.65, \$3.59 และ \$4.13 ต่อบาร์เรล ตามลำดับ ตามราคาน้ำมันดิบในตลาดซื้อขายล่วงหน้า

NYMEX และ ICE รวมทั้ง Arbitrage จากเอเชียไปตะวันตกปิด เนื่องจากสิ้นสุดฤดูกาลท่องเที่ยวประกอบกับ Petroleum Association of Japan (PAJ) ประกาศปริมาณสำรองน้ำมันก๊าดของญี่ปุ่นอยู่ในระดับสูงสุดในรอบ 10 ปี ที่ 544 ล้านลิตร ทำให้โรงกลั่น Nippon Oil ต้องลดอัตราการผลิตลงมาอยู่ที่ระดับ 77.5% จากระดับปกติที่ 85-90%

พฤศจิกายน 2549 ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 92 เฉลี่ยเดือนพฤศจิกายนอยู่ที่ระดับ \$62.89 และ \$62.14 ต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้ว \$1.06 และ \$0.93 ต่อบาร์เรล ตามลำดับ เนื่องจาก Energy Information Administration (EIA) รายงานปริมาณสต็อกน้ำมันเบนซินของสหรัฐอเมริกาดลดลง 0.6 ล้านบาร์เรล อยู่ที่ระดับ 204 ล้านบาร์เรล รวมทั้งยังมีความต้องการใช้น้ำมันเบนซินในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง ส่วนราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ยเดือนพฤศจิกายนอยู่ที่ระดับ \$70.00 ต่อบาร์เรล เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากเดือนที่แล้ว \$1.18 ต่อบาร์เรล เนื่องจากโรงกลั่นของเกาหลีใต้จะเพิ่มการส่งออกน้ำมันเครื่องบินเดือนธันวาคม 2549 ประมาณ 9 เทียวเรือ (ปกติส่งออกประมาณ 6-8 เทียวเรือ) เนื่องจากปริมาณสำรองน้ำมันเพื่อความอบอุ่นยังคงเพียงพอต่อความต้องการใช้ในช่วงฤดูหนาว

ราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปในสิงคโปร์

หน่วย: เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล

ช่วงเวลา	เบนซิน ออกเทน 95	เบนซิน ออกเทน 92	ก๊าด	ดีเซล หมุนเร็ว	เตา (2%S)	เตา (3.5%S)
2548	62.38	61.36	67.97	64.35	41.30	40.23
2549	73.64	72.84	80.88	77.41	50.26	48.65
ไตรมาส 1 (2549)	67.29	66.39	75.83	69.36	50.58	48.42
ไตรมาส 2 (2549)	83.63	82.92	85.53	84.43	53.58	51.96
ไตรมาส 3 (2549)	77.59	76.73	85.92	82.86	51.03	48.81
กันยายน 2549	65.48	64.80	80.02	75.30	45.22	43.64
ตุลาคม 2549	61.83	61.21	74.02	71.17	44.50	43.58
พฤศจิกายน 2549	62.89	62.14	73.63	70.00	42.47	41.42
30 พฤศจิกายน 2549	67.60	66.60	78.00	72.90	42.71	41.01

3 ราคายาปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง

กันยายน 2549 ผู้ค้าน้ำมันปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินลดลง 0.40 บาท/ลิตร จำนวน 5 ครั้ง และปรับราคาลดลง 0.50 บาท/ลิตร 1 ครั้ง และปรับราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วลดลง 0.40 บาท/ลิตร จำนวน 5 ครั้ง และลดลง 0.50 บาท/ลิตร จำนวน 2 ครั้ง ทำให้ราคายาปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ วันที่ 30 กันยายน 2549 อยู่ที่ระดับ 25.99, 25.19 และ 24.54 บาท/ลิตร ตามลำดับ

ตุลาคม 2549 ผู้ค้าน้ำมันปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินและดีเซลหมุนเร็วลดลง 2 ครั้ง ครั้งละ 0.40 บาท/ลิตร และ 0.30 บาท/ลิตร และปรับราคาขาย

ปลีกน้ำมันเบนซินและดีเซลหมุนเร็วเพิ่มขึ้น 1 ครั้ง 0.40 บาท/ลิตร ทำให้ราคายาปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2549 อยู่ที่ระดับ 25.69, 24.89 และ 24.24 บาท/ลิตร ตามลำดับ

พฤศจิกายน 2549 ผู้ค้าน้ำมันปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินลดลง 1 ครั้ง 0.40 บาท/ลิตร และปรับราคาขึ้น 1 ครั้ง 0.40 บาท/ลิตร ส่วนราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วลดลง 1 ครั้ง 0.40 บาท/ลิตร ทำให้ราคายาปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 อยู่ที่ระดับ 25.69 24.89 และ 23.84 บาท/ลิตร ตามลำดับ

ราคายาปลีก

หน่วย : บาท/ลิตร

ช่วงเวลา	เบนซินออกเทน 95	เบนซินออกเทน 91	ดีเซลหมุนเร็ว
2548	24.20	23.10	19.98
2549	28.34	27.55	26.17
ไตรมาส 1 (2549)	26.71	25.91	24.65
ไตรมาส 2 (2549)	28.94	28.14	26.69
ไตรมาส 3 (2549)	28.88	28.08	27.12
กันยายน 2549	26.87	26.07	26.05
ตุลาคม 2549	25.64	24.84	24.19
พฤศจิกายน 2549	25.54	24.74	23.87
30 พฤศจิกายน 2549	25.69	24.89	23.84

4 ค่าการตลาดและค่าการกลั่น

ค่าการตลาดเบนซินออกเทน 95 ในเดือนกันยายน ตุลาคม และพฤศจิกายน 2549 อยู่ที่ระดับ 2.4848, 1.8429 และ 1.4521 บาท/ลิตร และค่าการตลาดดีเซลหมุนเร็วในเดือนกันยายน ตุลาคม และพฤศจิกายน 2549 อยู่ที่ระดับ 2.0647, 1.3823 และ 1.4548 บาท/ลิตร

ตามลำดับ ส่วนค่าการกลั่นเฉลี่ยในเดือนกันยายน ตุลาคม และพฤศจิกายน 2549 อยู่ที่ระดับ 1.4065 1.5070 และ 1.2899 บาท/ลิตร ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ค่าการตลาดและค่าการกลั่นของประเทศ

หน่วย : บาท/ลิตร

ช่วงเวลา	เบนซินออกเทน 95	เบนซินออกเทน 91	ดีเซลหมุนเร็ว	ค่าการกลั่น
2548	0.8054	0.7680	0.6517	1.7645
2549	1.0824	1.0011	0.9646	1.7350
ไตรมาส 1 (2549)	1.2967	1.2313	0.8849	0.9301
ไตรมาส 2 (2549)	0.2291	-0.0271	0.2823	2.7106
ไตรมาส 3 (2549)	1.5320	1.4433	1.4265	1.7476
กันยายน 2549	2.4848	2.3886	2.0647	1.4065
ตุลาคม 2549	1.8429	1.7512	1.3823	1.5070
พฤศจิกายน 2549	1.4521	1.3443	1.4548	1.2899
30 พฤศจิกายน 2549	0.8592	0.7562	1.1739	1.1821

5 แนวโน้มราคา

คาดว่าราคาน้ำมันยังคงผันผวนปรับตัวขึ้นลงตามข่าวรายวัน โดยราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์จะเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับ \$55-\$63 และ \$62-\$68 ต่อบาร์เรล ตามลำดับ และคาดว่าราคาน้ำมันเบนซิน 95 และน้ำมันดีเซลหมุนเร็วในตลาดจอร์จทาวน์จะเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับ \$65-\$73 และ \$68-\$75 ต่อบาร์เรล

ตามลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อราคา คือ เศรษฐกิจของโลกอยู่ในช่วงชะลอตัว และความต้องการใช้น้ำมันลดลงจากที่ได้คาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ ประกอบกับอุปทานน้ำมันซึ่งรวมถึงปริมาณสำรองน้ำมันดิบของโลก โดยเฉพาะของประเทศสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศ OECD อยู่ในระดับสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน

6 สถานการณ์ราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว

6.1 สถานการณ์ LPG ราคา LPG ในตลาดเดือนพฤศจิกายน 2549 ปรับตัวลดลง 24.00\$/ตัน มาอยู่ที่ระดับ 458.00\$/ตัน ตามราคาน้ำมันดิบและราคาแนฟทา และจากปัจจัยพื้นฐานที่ยังคงอ่อนตัว โดยอุปทานยังคงมีเพียงพอต่อความต้องการใช้ โดยผู้ซื้อในแถบเอเชียเหนือยังคงชะลอการสั่งซื้อเนื่องจากปริมาณสำรองอยู่ในระดับสูง ล่าสุด Japan LPG Association รายงานปริมาณสำรอง LPG ของญี่ปุ่น สิ้นสุดเดือน

กันยายน 2549 อยู่ในระดับ 2.91 ล้านดอลลาร์ ซึ่งเป็นระดับที่สูงที่สุดในรอบ 3 ปี อีกทั้งคาดการณ์สภาพอากาศในแถบเอเชียเหนือ จะมีอุณหภูมิสูงกว่าปกติไปจนถึงช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2549 ราคาก๊าซ LPG ณ โรงกลั่นอยู่ในระดับ 11.7127 บาท/กก. (เป็นระดับเพดานของก๊าซ LPG สูงสุด 315 \$/ตัน) อัตราเงินชดเชยจากกองทุนน้ำมันฯ อยู่ในระดับ 1.6428 บาท/กก. คิดเป็นเงิน 418 ล้านบาท/เดือน

6.2 แนวโน้มของราคา จากการคาดการณ์ราคา ก๊าซ LPG ตลาดโลกในช่วงเดือนธันวาคม 2549 คาดว่าราคาจะเคลื่อนไหวอยู่ในระดับ 453-463\$/ตัน อัตราเงินชดเชยยังคงอยู่ในระดับเดิม 1.6428 บาท/กก. หรือ 418 ล้านบาท/เดือน ณ อัตราแลกเปลี่ยน 37.1832 บาท/เหรียญสหรัฐ

7 ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

7.1 ปัจจุบันการจัดเก็บอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของน้ำมันชนิดต่าง ๆ เป็นดังนี้

อัตราเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2549)

หน่วย : บาท/ลิตร

ชนิดน้ำมัน	เงินส่งเข้ากองทุน (บาท/ลิตร)
น้ำมันเบนซินออกเทน 95	3.46
น้ำมันเบนซินออกเทน 91	3.26
น้ำมันแก๊สโซฮอล์	1.50
น้ำมันก๊าด	0.10
น้ำมันดีเซล	1.50
น้ำมันดีเซลบี 5	0.6284
น้ำมันม่วง	0.0721
น้ำมันเตา	0.06
LPG	-1.4677

7.2 ฐานะกองทุนน้ำมันฯ ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2549 มีเงินสดสุทธิ 4,365 ล้านบาท มีหนี้สินค้างชำระ 48,598 ล้านบาท แยกเป็นหนี้พันธบัตร 17,600 ล้านบาท หนี้เงินกู้สถาบันการเงิน 17,446 ล้านบาท หนี้เงิน

ชดเชยตรงราคาน้ำมันค้างชำระ 1,546 ล้านบาท หนี้ชดเชยราคา LPG 11,927 ล้านบาท ดอกเบี้ยค้างจ่ายประจำเดือน 79 ล้านบาท ฐานะกองทุนน้ำมันฯ สุทธิติดลบ 44,233 ล้านบาท มีรายละเอียดดังนี้

ประมาณการฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2549)

หน่วย : ล้านบาท

เงินสด	4,365
- ยอดเงินคงเหลือในบัญชี	4,365
หนี้สินค้างชำระ	-48,598
- หนี้เงินกู้สถาบันการเงิน	-17,446
- หนี้พันธบัตร	-17,600
- หนี้เงินชดเชยตริงราคาน้ำมันค้างชำระ	-1,546
- หนี้เงินชดเชยราคาก๊าซ LPG	-11,927
- ดอกเบี้ยค้างจ่ายประจำเดือน	-79
ฐานะกองทุนน้ำมันฯ สุทธิ	-44,233
ประมาณการรายรับ/รายจ่ายเดือน ธ.ค. 2549	
รายรับจากเงินส่งเข้ากองทุนฯ	3,842
ชำระหนี้เงินกู้*	-3,060
ชำระหนี้เงินชดเชยตริงราคาน้ำมัน	-209
ชำระหนี้ชดเชยราคา LPG	-757
ชำระดอกเบี้ยเงินกู้	-79
รายรับมากกว่ารายจ่าย	-263

หมายเหตุ : * การชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวแยกเป็นหนี้พันธบัตรจำนวน 2,313 ล้านบาท และชำระหนี้ก่อนครบกำหนดชำระจำนวน 747 ล้านบาท

หนี้สินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

เดือน	หนี้สินกองทุนฯ (ล้านบาท)	หนี้สินลดลง (ล้านบาท/เดือน)
ตุลาคม 2548	82,988	-
พฤศจิกายน 2548	79,665	3,323
ธันวาคม 2548	76,815	2,850
มกราคม 2549	73,913	2,902
กุมภาพันธ์ 2549	69,338	4,575
มีนาคม 2549	64,669	4,669
เมษายน 2549	61,072	3,597
พฤษภาคม 2549	57,914	3,158
มิถุนายน 2549	55,794	2,120
กรกฎาคม 2549	53,848	1,946
สิงหาคม 2549	51,808	2,040
กันยายน 2549	50,287	1,521
ตุลาคม 2549	48,123	2,164
พฤศจิกายน 2549	44,873	3,250
6 ธันวาคม 2549	44,233	640

ที่มา : สถาบันบริหารกองทุนน้ำมัน

พบว่า มีต้นทุนรวมค่าขนส่งภายในรัศมี 20 กิโลเมตร ประมาณ 750 บาท/ตัน จะเห็นว่ามีราคาใกล้เคียงกับ อ้อยสดที่ตัดส่งโรงงาน โครงการนี้จึงไม่ประสบผลสำเร็จ

ทั้งนี้เนื่องจากใบอ้อยและยอดอ้อยมีน้ำหนักเบา มาก การรวบรวมเก็บทำได้ไม่ถ่ย่ายนัก ประกอบกับพื้นที่ ปลูกอ้อยมักมีก๊อหินขนาดใหญ่ปะปนอยู่ และบางแห่ง เป็นที่เนิน ทำให้เป็นอุปสรรคในการจัดเก็บเป็นอย่างมาก

ดังนั้น ทำอย่างไรจึงสามารถเก็บใบอ้อยและ ยอดอ้อยด้วยต้นทุนถูกกว่านี้

สิ่งที่ผู้เขียนอยากจะเสนอในที่นี้คือ ประสานงาน หน่วยงานราชการหรือสถาบันการศึกษา ทำการวิจัย ออกแบบเครื่องมือเครื่องจักรอัตโนมัติที่สามารถลิด ใบอ้อยและยอดอ้อยออกได้ทีละมากๆ และติดตั้งที่ โรงงานน้ำตาล

รูปภาพ 2 การขนถ่ายอ้อยสดในโรงงานน้ำตาล

๕.๕. อ้อย

1. โรงงานน้ำตาลจะได้เชื้อเพลิงใบอ้อยและยอด อ้อยในราคาที่ไม่แพง สามารถนำมาเป็นเชื้อเพลิงเสริม ในการผลิตไฟฟ้าซึ่งถือว่าเป็นพลังงานสีเขียวได้รวมกันถึง 1,200 เมกะวัตต์ (โดยปกติโรงงานน้ำตาลจะผลิตไฟฟ้า ใช้ชานอ้อยเป็นเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตอยู่ แล้ว)

2. โรงงานได้อ้อยสดมีคุณภาพเพราะไม่ถูกเผา
3. ชาวไร่อ้อยประหยัดแรงงานในการตัดอ้อย
4. สภาพแวดล้อมดีขึ้น เพราะไม่มีมลพิษจาก การเผาใบอ้อยและยอดอ้อย

อย่างนี้เรียกว่าชนะทั้ง 3 ฝ่าย คือ ชาวไร่อ้อย โรงงานน้ำตาล และสภาพแวดล้อม เห็นไหมว่า..... ใบอ้อยคือสุดยอดของชีวมวล

การส่งเสริม น้ำมันแก๊สโซฮอล์

การเลื่อนกำหนดการยกเลิก
จำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 และ
การปิดเสรีโรงงานผลิตเอทานอล

1 เรื่องเดิม

1.1 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 เห็นชอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมน้ำมันแก๊สโซฮอล์โดยกำหนดให้มีการใช้เอทานอล สำหรับทดแทนสาร MTBE ในน้ำมันเบนซิน 95 วันละ 1 ล้านลิตร ในปี 2549 และเพิ่มเป็น 3 ล้านลิตร ในปี 2554 เพื่อใช้แทนสาร MTBE ในน้ำมันเบนซิน 95 และแทนเนื้อน้ำมันในน้ำมันเบนซิน 91 ในสัดส่วนร้อยละ 10 ด้วย และเห็นชอบให้ตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างกระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอล และสนับสนุนแผนการจัดการด้านวัตถุดิบ ตลอดจนรูปแบบการนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน

1.2 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริม

เชื้อเพลิงชีวภาพ เพื่อดำเนินการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพของประเทศ และเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบาย กำกับ ดูแล และส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพ พร้อมทั้งได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการยกเลิก “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการเอทานอล แห่งชาติ พ.ศ. 2545” ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2548 ให้คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพ มีอำนาจครอบคลุมภารกิจของคณะกรรมการเอทานอล แห่งชาติ ว่าด้วยเรื่องการอนุญาตจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงแทน

1.3 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เห็นชอบในยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงาน ของประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นการกำหนด เป้าหมายวันที่ 1 มกราคม 2550 ให้มีการใช้น้ำมัน แก๊สโซฮอล์ 95 ทั่วประเทศ และยกเลิกน้ำมันเบนซิน 95 โดยในปี 2548 เร่งขยายสถานีบริการจาก 730 แห่ง เป็น 4,000 แห่ง และส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ให้ได้ 4 ล้านลิตร/วัน หรือประมาณร้อยละ 50 ของน้ำมันเบนซิน 95 และปี 2551 ส่งเสริมให้ใช้น้ำมัน แก๊สโซฮอล์ 95 และ 91 ทั่วประเทศ

1.4 มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2549 เห็นชอบให้เปิดเสรีการขอ จัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็น เชื้อเพลิง รวมทั้งเพื่อเร่งรัดและส่งเสริมให้มีการผลิต

การจำหน่ายเอทานอลตามเป้าหมายที่กระทรวง พลังงานกำหนด

2 การดำเนินการ

2.1 กระทรวงพลังงานได้กำหนดมาตรการส่งเสริม การใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ด้วยการเพิ่มส่วนต่างของราคา น้ำมันเบนซิน 95 ให้สูงกว่าแก๊สโซฮอล์ 1.50 บาท/ลิตร พร้อมเร่งกระจายการจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ทั่วประเทศ โดยมีสถานีบริการที่จำหน่ายน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ณ เดือนกันยายน 2549 จำนวน 3,444 แห่ง ปัจจุบัน มีปริมาณความต้องการเอทานอลสำหรับผลิตเป็นน้ำมัน แก๊สโซฮอล์ประมาณ 350,000 ลิตร/วัน หรือประมาณ ร้อยละ 44 ของการใช้น้ำมันเบนซิน 95 ทั้งหมด

2.2 คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมเชื้อเพลิง ชีวภาพ ได้เร่งรัดดำเนินการเปิดเสรีโรงงานผลิตเอทานอล โดยมอบหมายให้กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการคลัง ไปร่วมกันพิจารณายกเลิกข้อกำหนดใดที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดเสรีการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอล เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง

3 ปัญหาและการแก้ไข

3.1 ด้านการผลิต ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 มีผู้ผลิตเอทานอลจำนวน 5 ราย กำลังการผลิต 655,000 ลิตร/วัน แต่ผลิตจริงเฉลี่ย 480,000 ลิตร/วัน ในขณะที่ความต้องการใช้เอทานอลเพื่อทดแทนน้ำมันเบนซิน 95 ทั้งหมดอยู่ที่ประมาณ 800,000 ลิตร/วัน

3.2 ด้านราคา ส่วนต่างระหว่างราคาน้ำมันเบนซินกับเอทานอลมากขึ้น เนื่องจากราคาน้ำมันลดลง ปัจจุบันราคาน้ำมันเบนซิน ณ โรงกลั่น ประมาณ 15 บาท/ลิตร ในขณะที่ราคาเอทานอลเพิ่มขึ้น 25.30 บาท/ลิตร มีผลให้ต้นทุนน้ำมันแก๊สโซฮอล์เพิ่มสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของราคาเอทานอลดังกล่าวเกิดจากการแข่งขันในภาคการผลิตที่มีจำกัด

3.3 ด้านรถยนต์ กลุ่มผู้ผลิตรถยนต์ยังไม่ยืนยันว่ารถยนต์รุ่นเก่าเครื่องยนต์ระบบคาร์บูเรเตอร์จะสามารถใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ได้หรือไม่ ดังนั้น หากมีการยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อรถยนต์รุ่นเก่าดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันยังมีการใช้งานประมาณ 500,000 คัน

3.4 ด้านสถานีบริการน้ำมัน กระทรวงพลังงาน ต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่งตรวจสอบสภาพถังเก็บน้ำมัน เมื่อต้องเปลี่ยนการจำหน่ายจากน้ำมันเบนซิน 95 เป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามสถานีบริการอิสระที่มีอยู่จำนวนมากในต่างจังหวัด

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น กระทรวงพลังงาน ได้ประชุมเมื่อวันที่ 18 และ 26 ตุลาคม 2549 ร่วมกับโรงกลั่นน้ำมัน ผู้ประกอบการรถยนต์ และผู้ประกอบการ

ผลิตเอทานอล เพื่อประเมินความต้องการใช้และการผลิตเอทานอล รวมทั้งความเป็นไปได้ในการที่จะยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 ในวันที่ 1 มกราคม 2550 สรุปได้ว่า ยังไม่สามารถผลิตเอทานอลได้เพียงพอสำหรับผสมในน้ำมันแก๊สโซฮอล์เพื่อทดแทนน้ำมันเบนซิน 95 ได้ทั้งหมด จึงเห็นควรเลื่อนกำหนดเวลายกเลิกจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 ออกไปก่อน จนกว่าจะแน่ใจได้ว่ามีปริมาณการผลิตเอทานอลเพียงพอ

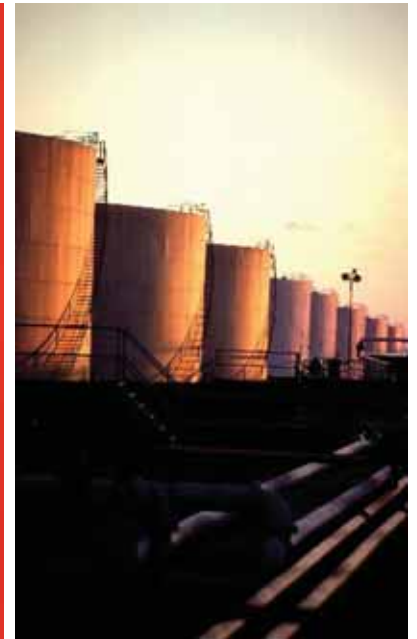
4 นโยบายเปิดเสรีและเลื่อนกำหนดยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95

4.1 มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 เห็นชอบให้เลื่อนกำหนดการยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 ออกไปโดยมอบหมายให้กระทรวงพลังงานรับไปพิจารณา

ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 ต่อไป รวมทั้งเห็นชอบให้ยกเลิกคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพ โดยให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเอทานอล และไบโอดีเซลขึ้นภายใต้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน เพื่อให้กระบวนการบริหารและจัดการเชื้อเพลิงเป็นเอกภาพ มีความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 เห็นชอบกับแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายเปิดเสรีการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง โดยให้กระทรวงการคลังจัดทำประกาศเรื่องการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง และให้ผู้ขออนุญาตจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลปฏิบัติตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องทุกประการ

Gas

LNG (Liquefied Natural Gas)

คือ ก๊าซธรรมชาติที่ถูกนำมาผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ให้กลายเป็นของเหลวที่ -161.5 องศาเซลเซียส ที่ความดันบรรยากาศ หลังจากนั้นจึงถูกบรรจุลงถังเพื่อขนถ่ายทางเรือไปยังแหล่งที่มีความต้องการใช้ ซึ่งก๊าซธรรมชาติเหลวจะถูกนำเข้าสู่กระบวนการเพิ่มความร้อนอีกครั้ง เพื่อให้กลับมีสถานะเป็นก๊าซดังเดิม

NGV (Natural Gas Vehicles)

คือ ยานยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (Compressed Natural Gas, CNG) เป็นเชื้อเพลิง เป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่มีก๊าซมีเทนเป็นส่วนใหญ่ นำมาอัดด้วยความดันสูง บรรจุในถังเพื่อสะดวกในการขนส่งและใช้เป็นเชื้อเพลิงในยานพาหนะแทนน้ำมันเชื้อเพลิงเบนซินและดีเซล

LPG (Liquefied Petroleum Gas)

คือ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือ รู้จักกันในนาม “ก๊าซหุงต้ม” เป็นก๊าซโพรเพน (C_3H_8) ผสมกับก๊าซบิวเทน (C_4H_{10}) โดยนำมาอัดให้เป็นของเหลวใส่ถังเพื่อความสะดวกในการขนส่ง ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับหุงต้มในครัวเรือน และใช้เป็นเชื้อเพลิงในยานยนต์หรือเป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ

NGL (Natural Gas Liquid) หรือ ก๊าซไฮโดรคาร์บอน

คือ ไฮโดรคาร์บอนซึ่งสามารถแยกออกมาในรูปของเหลวจากการผลิตก๊าซธรรมชาติ มีอีเทน แอลพีจี และเพนเทน เป็นองค์ประกอบหลัก

การเลือกซื้อ...เครื่องปรับอากาศ

สวัสดีครับคุณลุง มีอะไรให้ผมช่วยไหมครับ

ปีนี้อากาศมันร้อนจังเลย ลุงก็เลยจะซื้อเครื่องปรับอากาศไปติดที่บ้าน
สักเครื่อง แต่ก็ไม่รู้จะเลือกยังไงดี

คุณลุงควรเลือกชนิดของเครื่องปรับอากาศให้เหมาะสมกับห้อง
ที่จะติดเครื่องปรับอากาศนะครับ

แล้วมีเครื่องปรับอากาศแบบไหนบ้างล่ะพ่อหนุ่ม

เครื่องปรับอากาศมีอยู่ 2 ชนิด ครับ คือ **แบบแยกส่วนและแบบติดหน้าต่าง**
ซึ่งแบบแยกส่วนเป็นแบบที่บ้านทั่วไปนิยมใช้กัน มีอยู่ 3 แบบ ได้แก่

- ① **แบบติดเพดาน** เหมาะกับห้องขนาดใหญ่หรือห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้าค่อนข้างยาว
- ② **แบบติดผนัง** เหมาะกับห้องทั่วไปที่เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส
- ③ **แบบตั้งพื้น** เหมาะกับห้องขนาดเล็ก เช่น ห้องนอนหรือห้องรับแขกขนาดเล็ก

ส่วนแบบติดหน้าต่าง เหมาะกับตึกแถวหรือทาวน์เฮาส์ที่มีพื้นที่น้อย
ในการติดตั้งคอนเดนซิ่งยูนิต (ส่วนระบายความร้อน) ครับ.....

แล้วห้องแต่ละขนาดควรใช้เครื่องปรับอากาศขนาดกี่บีทียูล่ะ.....?

ถ้าห้องคุณสูงไม่เกิน 3 เมตร และมีพื้นที่ 13-15 ตร.ม. ควรใช้ขนาด 9,000 บีทียู/ชม. ถ้าพื้นที่ 16-19 ตร.ม. ควรใช้ขนาด 12,000 บีทียู/ชม. พื้นที่ 20-24 ตร.ม. ควรใช้ขนาด 16,000 บีทียู/ชม. พื้นที่ 25-29 ตร.ม. ควรใช้ขนาด 18,000-20,000 บีทียู พื้นที่ 30 ตร.ม. ควรใช้ขนาด 20,000-24,000 บีทียู/ชม. และพื้นที่ 40 ตร.ม. ควรใช้ขนาด 30,000 บีทียู/ชม. ครับ

ดูจ็อบขนาด 9,000 บีทียู/ชม. ก็แล้วกันนะ...

อ้อ ! เลือดยี่ห้อที่มี **ฉลากเบอร์ 5** ให้ดูด้วยละ จะได้ประหยัดไฟ

ได้เลยครับคุณลุง

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1 พลังงานในข้อใดไม่ใช่พลังงานทดแทนที่รัฐส่งเสริมให้ใช้ทดแทนน้ำมันในภาคขนส่ง

- ก. พลังงานแสงอาทิตย์ (Photovoltaic)
- ข. แก๊สธรรมชาติ (NGV)
- ค. ไบโอดีเซล (Biodiesel)
- ง. แก๊สโซฮอล์ (Gasohol)

2 ร้อยละ 80 ของการผลิตลิ้นไต้ในประเทศไทยผลิตจากเหมืองใด

- ก. บ้านปู
- ข. แม่เมาะและกระบี่
- ค. ลานนา
- ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ค.

3 ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ “เครื่องปรับอากาศ”

- ก. เครื่องปรับอากาศแบบติดเพดานเหมาะกับห้องขนาดใหญ่ หรือห้องที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าค่อนข้างยาว
- ข. เครื่องปรับอากาศชนิดแยกส่วนมีขนาดตั้งแต่ 9,000–30,000 บีทียู/ชม.
- ค. ตึกแถวหรือทาวน์เฮาส์ที่มีพื้นที่น้อย ควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศชนิดแยกส่วน
- ง. เครื่องปรับอากาศขนาด 16,000 บีทียู/ชม. เหมาะกับห้องที่มีพื้นที่ 20–24 ตร.ม.

■ ท่านผู้อ่านสามารถร่วมสนุกได้ โดยส่งคำตอบพร้อมชื่อที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ (ตัวบรรจง) มาที่ โทรสาร 0 2247 2363 หรือ บจก.โตเร็กซ์ แพลน 539/2 อาคารมหานครยิบซัม ชั้น 16 ถ.ศรีอยุธยา แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400 วงเล็บมุมซองว่า เกมพลังงาน ผู้ที่ตอบถูก 5 ท่าน จะได้รับของขวัญรางวัลส่งให้ถึงบ้าน

ชื่อ-นามสกุล.....
 ที่อยู่.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร.....e-mail.....

วารสารนโยบายพลังงาน

รูปแบบไฟล์
PDF (Acrobat)

←
สรุปข่าวประจำเดือน
พฤศจิกายน 2549

▶
สถานการณ์พลังงานไทย
ในช่วง 9 เดือนแรก ของปี 2549

▶
แผนปฏิบัติการนโยบาย และ
แผนพัฒนาพลังงานของประเทศ

ท่านผู้อ่านที่สนใจสมัครสมาชิก **“วารสารนโยบายพลังงาน”** ในรูปแบบไฟล์ pdf (Acrobat) กรุณาแจ้งข้อมูลด้านล่างให้ครบถ้วน แล้วส่งไปที่ e-mail : epo@it77.com หรือ โทร. 0 2247 2363 กองบรรณาธิการจะจัดส่งวารสารนโยบายพลังงานให้ท่านทาง e-mail ตามที่ท่านแจ้งไว้

ชื่อ-นามสกุล.....
บริษัท.....
ที่อยู่.....
โทรศัพท์.....
E-mail.....

ถอดปลั๊กทันทีที่เลิกใช้

